www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 6-го мая 1916. Ч. 55. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, May 6, 1916. No. 55.

ЧОТИРОХ ГОЛОВНИХ ПРОВІДНИКІВ РОЗСТРІЛЯНО.

ПАПА ДОМАГАЄТЬ СЯ ВІД ЦАРЯ УВІЛЬНЕНЯ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

Відповідь Німеччини на ноту Злучених Держав.

Злучені Держави згодили ся опорожнити Мексико.

В АНГЛІЇ:

ЧОТИРОХ ГОЛОВНИХ ПРОВІДНИКІВ РОЗСТРІЛЯНО.

ЛОНДОН, 3. мая. — **Чотирох головних провідників ірляндського повстаня поставлено перед воєнний суд. Суд узнав їх винними смерти і нині рано їх розстріляно.**

Першого розстріляно Петра Пірса, провізоричного президента ірляндської републики. Другого розстріляно Джеймса Каноли, головного команданта ірляндської републиканської армії, відтак Тому Кларка і Тому МенДона.

Всі чотири були підписані на проклямації, виданій повстанцями до ірляндського народа.

Прочих трох, котрі також підписали проклямацію, засуджено на три роки вязниці.

Президент кабінету Есвиіт подав се нині в парляменті урядово до відома.

Петро Пірс був сином Англійця. Однак він зрештою ся і побирав науку в Дублині. Пірс чи слив около 33 роки і був нежонатий. В Ірляндії зістав він за першого знавця ірляндської літератури. Через довший час був він редактором ірляндської часописи „Гелік Джорнел" в Дублині. Опісля покинув се становище і обняв посаду в школі, основаній Петром Пірсом.

Томас Кларк був провідником ірляндських повстанців у 80-тих роках минулого століття. Тоді був він арештований і засуджений на досмертну вязницю. Однак по 14 літах вязниці його увільнено. Через короткий час перебував він опісля в Америці, а відтак повернув до Дублина і отворив склеп з тютюном. Кларк оженив ся був з донькою майора Джона Деля, який також був одним із провідників „Сін Фейнерс".

Томас Кларк полишив жінку і 4 синів.

ДОЛЯ РОДЖЕРА КЕЙЗМЕНТА.

ЛОНДОН, 4. мая. — **Про долю сер Роджера Кейзмента, якого англійські власти арештували в передодни ірляндської революції і помістили в лондонській вязниці, ходять ріжні поголоски.**

Одні вісти доносять, що Кейзмента розстріляно нині досьвіта. Другі знова кажуть, що процес відбуваєть ся дуже скоро та що засуд його на смерть є певний. Инші знова вісти подають, що процес проти него ще зовсім не розпочав ся.

ЗНОВА 1.000 ІРЛЯНДСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ПРИВЕЗЕНО ДО АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 4. мая. — **Нині привезено знова около 1.000 ірляндських повстанців до Англії. Між полоненими находить ся богато жінок, які у військових мундурах бороли ся в рядах повстанців.**

З урядових кругів доносять, що невбаром розпічнеть ся процес проти повстанців. Деякі заповідають, що процес буде переведений дуже строго та що богато учасників повстаня буде покараних смертию.

ЧИСЛО ЖЕРТВ З ПРИЧИНИ ПОВСТАНЯ РОСТЕ. — В ШПИТАЛЯХ ПОМЕРЛО 188 РАНЕНИХ.

ДУБЛИН, 4. мая. — **Нині оголошено урядово, що в місцевих шпиталях померло 188 осіб від ран, віднесених в часї повстаня в Дублині. З того числа припадає 66 на англійських жовнірів, а 122 на ірляндських повстанців.**

СТРОГИЙ ЗАСУД ПРОВІДНИКІВ ПОВСТАНЯ ВИКЛИКАВ СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИХ АЙРИШІВ СТРАШНЕ ОБУРЕНЄ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Покаранє смертию провідників повстаня в Ірляндії викликало між тутешними Айришами велике обуренє.

Судія Д. Ф. Когелен з Ню Йорку, один із головних провідників американських Айришів, заявив отсе:

„Англія показала ся в правдивім світлї, а рівночасно поповнила страшний злочин і величезний блуд. Через замордованє отсих чотирох провідників побільшили англійські тирани лїсту ірляндських мучеників. В очах Англійців були вони винні непростимого злочину за те, що любили свою вітчину і з любови до вітчини положили своє житє.

„Але Англія зле обчислила ся, коли вона думає, що через замордованє ірляндських провідників наляпає Ірляндців. За кождого страченого Ірляндця стануть тисячі непримиримих ворогів, які відважать ся на все, щоби лише положити конець варварському пануваню Англії.

„В кождій закутині сьвіта, де лише живуть люди, які люблять свободу народів, стрінуть Англійці лише відразу і погорду за трусливе замордованє борців за свободу свого народа".

МІНІСТЕР ІРЛЯНДІЇ УСТУПИВ.

ЛОНДОН, 3. мая. — **Августин Бірел, міністер Ірляндії зголосив свою резиґнацію.**

Причиною уступленя Бірела були закиди, які піднесено проти него з причини повстаня в Ірляндії. Найважнїйший закид був сей, що він, будучи міністром Ірляндії, не знав нічого про приготовленя повстанців до революції.

В АНГЛІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ ПРИНЯТО В ПЕРШІМ ЧИТАНЮ БІЛ ПРО ПРИМУСОВУ ВІЙСКОВУ СЛУЖБУ.

ЛОНДОН, 3. мая. — **Біл про примусову військову службу принято нині в першім читаню.**

Закон буде обіймати постанову про примусову військову службу для всїх мущин, жонатих і нежонатих, у віцї від 18 до 41 літ. На підставі нового закона будуть мусїли віддати ся військовим оглядинам також і ті мущини, котрі в часї останнього побору були узнані за неспосібних.

Загально надіють ся, що через примусову військову службу англійська армія побільшить ся о 250.000 жовнірів.

Проти білю голосувало лише около 40 послів. На чолї незадоволених стоїть посол Джан Симон.

В РОСІЇ:

ПАПА ДОМАГАЄТЬ СЯ ВІД ЦАРЯ УВІЛЬНЕНЯ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО.

БЕРЛІН, 3. мая. — Телеграфічне бюро „Дайтше Ібераєдінст" подає до відома заграничної преси отсї вісти:

Папа до царя.

Папа Венедикт віднїс ся до російського царя з домаганєм увільненя львівського архиепископа Андрія Шептицького.

ЗАВОРУШЕНЯ МІЖ РОБІТНИКАМИ В МОСКВІ.

БЕРЛІН, 4. мая. — **До Стокгольму (Швеція) надійшли вісти з Москви, що між робітниками прийшло до заворушень, які прибирають революційний характер. Робітники висадили у воздух збірники керосини і бензини, які належали до російського правительства. Протягом кількох хвиль знищено поверх 5.000 тон сих плинів. Вибух було чути далеко довкруги Москви.**

Хоч пожарна сторожа зявила ся сейчас на місци, огонь поширив ся скоро дальше, обіймаючи прилягаючі будинки. В хвили надання отсеї телеграми пожарній сторожі не удало ся огню взяти під контролю.

ШЕФ РОСІЙСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ ПРОВОДИРЕМ ЗЛОДІЙСЬКОЇ БАНДИ.

СТОКГОЛЬМ, 3. мая. — **З Петрограду доносять, що бувший шеф тайної поліції у Вильнї, Григорієв, зістав арештований яко проводир міжнародної банди злодіїв.**

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ:

БОМБАРДОВАНЄ ВЕРДЕНУ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

БЕРЛІН, 4. мая. — Звіт головного німецького штабу звучить:

„На боєвій лінії коло Вердену чинність артилерії не устає. Особливо в ночи взаїмне бомбардованє стає сильнїйше. Напади Французів на наші становища на горбку „мертвого чоловіка" відбито з великими стратами для неприятеля. Впрочім не зайшли жадні зміни".

ФРАНЦУСЬКИЙ РАПОРТ ПРО БИТВИ ПІД ВЕРДЕНОМ.

ПАРИЖ, 4. мая. — Французьке міністерство війни оголосило урядово отсї вісти:

„На захід від ріки Мези відбуває ся сильна перестрілка артилерії. В лїсї коло Авокур прийшло між передними сторожами до рукопашної боротьби, в якій уживано ручних ґранатів. В ночи укріпили ми заняті вчера становища. Страти неприятеля в останних днях були дуже тяжкі.

„На захід від Мези в околиці форту Во остріловане при помочи гармат триває дальше".

ПЯТИЙ ТРАНСПОРТ РОСІЙСЬКИХ ВІЙСК ДО ФРАНЦІЇ.

МАРСЕЛЯ, 4. мая. — **Нині прибув до пристани пятий транспорт російських війск.**

В АЗІЇ:

ВПЛИВ УПАДКУ КУТ-ЕЛЬ-АМАРИ НА ЗАВОРУШЕНЄ В ІНДІЯХ.

ЦАРГОРОД, 4. мая. — **Турецьке правительство одержало вісти, що між магометанським населенєм в Індіях прийшло до поважних заворушень. Вість про упадок Кут-ель-Амари скоро розійшла ся поміж магометанським населенєм в Індіях, яке вже від давна чекає на спосібність, щоби скинути зі себе англійське ярмо.**

НАМІРИ ЯПОНІЇ І РОСІЇ СУПРОТИ ХІН.

ПЕКІНГ, 3. мая. — Вісти, які наспіли з достовірних жерел з Тоніо, столиці Японії, доносять, що японське і російське правительство ведуть тайні переговори, які мають на цїли подїл сфери впливів на Далекім Сході. Між обома правительствами мало прийти іменно до згоди щодо інтересів в Хінах. Цїлі Хіни мали би бути поділені на дві части. Північно-західна часть мала би остати під впливом Росії, полуднево-східна під впливом Японії.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І НІМЕЧЧИНА:

ВІДПОВІДЬ НІМЕЧЧИНИ В РУКАХ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОСЛА.

БЕРЛІН, 4. мая. — **Міністер для заграничних справ Ягов вручив нині о год. 5.40 пополудни американському послови відповідь Німеччини на останну ноту Злучених Держав.**

Вручене відповіди мало місце в будинку міністерства для заграничних справ. По її одержаню американський посол повернув безпосередно до посольства, де сейчас розпочато працю коло перекладу і пересилання відповіди до Вашінґтону. Персонал посольства працював до пізної ночи.

В берлїнських часописях вже в пятницю появить ся зміст цїлої ноти.

ТРИ ГОЛОВНІ ТОЧКИ У ВІДПОВІДИ НІМЕЧЧИНИ.

НЮ ЙОРК, 5. мая. — З урядових кругів доносять, що відповідь Німеччини буде нині в полудне доручена президентови Вілсонови.

Головні точки у відповіди Німеччини мають бути отсї:

1. Німецьке правительство, перепровадивши слїдство в справі затопленя французького корабля „Сосекс", признає, що в тім случаю завинив командант підводної лодки і тому є готове заплатити відшкодованє.

2. Команданти підводних лодок вже мали і тепер мають приказ не топити без попереднього остереженя кораблїв, які не є зоружені. В случаях, як приміром затоплене корабля „Арабік", і в инших подібних, де показало ся, що вина лежить по стороні командантів лодок, німецьке правительство було завсїгди готове до заплаченя відшкодованя. В инших однак случаях вина була по стороні командантів кораблїв, які старали ся або утечи або наїхати підводну лодку, зглядно знищити її стрілами.

3. Німецьке правительство не може да се згодити ся, щоби кораблї зоружені гарматами уважати за мирні торговельні кораблї. Однак німецьке правительство тодить ся сю справу відступити до порішеня мировому судови.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І МЕКСИКО:

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗГОДИЛИ СЯ НА УСУНЕНЄ АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСКА З МЕКСИКА.

ЕЛЬ ПАЗО, 4. мая. — Тут надійшли вісти, що президент Вілсон і президент Каранца згодили ся на точки угоди, уложені на нараді американським генералом Скатом і мексиканським міністром війни Обреґоном.

Злучені Держави згодили ся на те, щоби американська армія найдальше протягом 30 днів опустила мексиканську територію.

АНГЛІЙСЬКІ ВЛАСТИ РАБУЮТЬ ДАЛЬШЕ БЕЗПОЩАДНО ПОЧТУ.

НЮ ЙОРК, 4. мая. — Корабель „Нордам", який прибув нині до пристани в Ню Йорку, мусїв плисти довкола Скотії, щоби оминути підводні міни. Коли корабель находив ся недалеко західного побережа Ірляндії, мусїв на приказ англійських властий заплисти до пристани в Кірквол. Ревізія корабля тривала через 12 годин. З корабля стягнено 1.029 мішків австрійської і німецької почти.

БЕРЛІН, 4. мая. — Корабель „Фредерік VIII.", який плив з Ню Йорку до Хрістіянії (Норвеґія), зістав задержаний через англійський воєнний корабель. На приказ англійського команданта корабель мусїв запристи до англійської пристани в Кірквол. Англійські власти сконфіскували поверх 2.000 мішків почти, призначеної для Австрії і Німеччини. Отсї вісти подав капітан корабля „Фредерік VIII." по прибутю до Хрістіянії.

В сїм тижни се вже третий корабель, який віз почту з Австрії і Німеччини і не довіз її до Ню Йорку. З кождого корабля англійські власти забрали всю почту.

ПОЧТА ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

„Бергенсфіорд" прибуде до Ню Йорку в суботу (6. мая).

„Оснар II." прибуде до Ню Йорку в пятницю (12. мая).

Чи з кораблї „Бергенсфіорд" Англійці забрали почту, не було доси близших вістий.

ПОЧТА ДО СТАРОГО КРАЮ.

„Юнайтед Стейтс" відїде з Ню Йорку в четвер (11. мая).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
In United States:
$2.00 per year
$1.00 per 6 months
$.75 per 3 months
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:
$3.00 per year
$1.50 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Злучених Державах:
на рік $2.00
на пів року $1.00
на 3 місяці 0.75
В місті Jersey City, до Канади і других країн:
на рік $3.00
на пів року $1.50
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.
Адресс: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висилаию чамовлення пальмить долучи мані-ордер або чек.
Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописи не звертає ся.

ДО УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА.

Поважані Панове:—

Кождому звісно, що Укр. Нар. Союз приймав нових членів в місяцях: падолисті і грудни 1915 р., і в січни с. р. за половину вступного. Причиною було се, що богато членів і урядників У. Н. Союза відносило ся до Гол. Уряду письменно й особисто, щоби можна в якийсь спосіб принимати нових членів до Укр. Нар. Союза за половину вступного. Сю справу обговорювано на річнім засіданю Гол. Уряду У. Н. Союза, котре відбуло ся в жовтни 1915 р., на якім Гол. Уряд ухвалив принимати нових членів до У. Н. Союза час від часу за половину вступного, а тих, що приєднають (зорґанізують) відповідне число нових членів в данім часі, винагороджувати відповідними памятковими відзнаками.

Справу поручено Гол. Екз. Ком. У. Н. Союза до переведеня в житє. Дійсно, Гол. Екз. Ком. оголосив принимане членів до Укр. Нар. Союза за половину вступного в часі повисше згаданім. В тім часі принято до Укр. Нар. Союза, за зложенєм половини вступного, 1.350 (тисяч триста пятьдесять) нових членів з 13-ма новими відділами. В сій праци взяло участь около 250 орґанізаторів, у 188 відділах Укр. Нар. Союза. Про се був надрукований дослівний звіт в попереднім числі „Свободи" і кождий міг переконати ся, який гарний успіх принесла щира праця людий доброї волі за так короткий час (3 місяці). Та не лише їх праця причинилась до збільшеня числа членів Укр. Нар. Союза. Люди, що зорґанізували 1.350 нових членів для У. Н. Союза, своєю щирою працею обезпечили 1.350 родин на випадок смерти чи якого нещастя, яке в Америці є частим явищем. Приєднати члена до орґанізації запомогової в Америці — значить дати добру і певну опіку даній родині на чорну годину. Ніхто не знає долі свого житя; ніхто не знає, що його жде завтра і тому в Америці кождий Українець і кожда Українка повинні належати до своєї запомогової орґанізації і тим забезпечити себе і свою родину на випадок нещастя. Стереженого Бог стереже! — як казали наші батьки.

З днем 31-го січня 1916 р. скінчив ся час, в котрім принимано нових членів за половину вступного до У. Н. С. і знов зачато принимати нових членів, як звичайно, за повним вступним. Через лютий, март і цьвітень 1916 р. принимано нових членів за цілим вступним.

В тім часі зачали приходити до канцелярії У. Н. Союза письма від членів, щоби знов принимати нових членів і нові відділи до У. Н. Союза за половиною вступного. Над сею справою Гол. Екз. Комітет призадумав ся і рішив на підставі ухвали Гол. Уряду **знова принимати нових членів до Укр. Нар. Союза за половиною вступного в місяцях: маю, червни і липни 1916 р.** Також для тих, що будуть в сім часі займати ся орґанізованєм нових членів до У. Н. Союза за половину вступного, — установив Гол. Екз. Комітет відповідну скалю нагород за зорґанізоване даного числа нових членів. Близші поясненя в сій справі поміщено в сім числі „Свободи" (оголошене під заголовком „За половину вступного"). Ми сповнили бажанє наших членів, згідно з вимогами приписів статута У. Н. Союза. Тепер просимо урядників і членів У. Н. Союза, за та прихильників нашої орґанізації, щоби взяли ся до щирої праці і в сім часі і постарали ся приєднати як найбільше число нових членів за половиною вступного до У. Н. Союза. Сим вони зроблять добре і патріотичне діло та заслужать собі на памятку від Укр. Нар. Союза, якої ніяк не дасть ся грішми купити. Ся памятка буде для заслуженого орґанізатора рідкою річчю і в будучности буде йому пригадувати красні хвилі з минулих літ його житя. Без огляду на се, чи він буде жити в Америці чи в нашім рідним краю, памятка остане при нім все. Імена всіх щирих робітників будуть записані в історії У. Н. Союза золотими буквами. А найголовнійше, що приєднаний — чи як називають — зорґанізований член буде вдячний тому, хто його вишше до У. Н. Союза, за добру раду і певну опіку для його родини. Тож, до діла, Панове! Стараймо ся використати час сих трох місяців для добра народного і приєднаймо як найбільше число земляків до У. Н. Союза. В орґанізації сила народа. В єдности, науці і просьвіті наша будучність! Тому ще раз кличемо: Приєднуйте нових членів, нових робітників до народної орґанізації! Закладайте нові відділи У. Н. Союза в місцевостях, де наші земляки живуть і де ще нема відділу Укр. Нар. Союза! У. Н. Союз є признаний американськими властями яко орґанізація на рівні з другими законними орґанізаціями, яка дає певну запоруку своїм членам і їх роднинам, що сповнить те, що обіцює і те, чого члени надіють ся у відповіднім часі від У. Н. Союза.

Хто би потребував яких пояснень чи інформацій у справі У. Н. Союза, зволить написати до канцелярії У. Н. Союза на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Хто зажадає яких інформацій в справі У. Н. Союза, отримає їх відворотною почтою.

Надіючи ся на Вашу щиру працю, котру Ви оказали давнійше для У. Н. Союза, здоровимо Вас і остаємо з поважанєм.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 4. мая 1916.

ЗА ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА:

Д. Капітула, гол. предс.;
М. Угорчак, гол. рек. секр.;
С. Ядловський, гол. фін. секр.;
А. Шаршонь, гол. касієр.

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ПРОБЛЕМ.

Поляки видають в Европі по анґлійськи часопись під заголовком: „The Polish Tribune". Вона виходить в Лондоні в Анґлії, а має свої аґенції в Парижи у Франції і в Льозанні у Швайцарії. В числі 12-тім сеї часописи помістив п. В. Подляскі вступну статю, названу „Польсько-український проблєм". Вона цікава для нас тим, що там нашу справу стараєть ся автор представити в досить прихильнім сьвітлі. Галицькі Поляки старали ся представляти нас перед сьвітом яко неістнуючу націю і тому згадана статя є тим для нас интересна, що автор не лише признає нас за націю, але подає також міркованя, яку спільну дорогу можуть вибрати Українці і Поляки проти спільного ворога.

П. Подляскі твердить, що Поляки ніколи не старали ся полщити Українців: ні за часів польської републики, ні навіть в Галичині. Се твердженє попирає тим, що коли в Росії 31 мілїонів Українців не мало ніяких прав, то 5 мілїонів Українців в Австрії, які жиють „під польським ярмом", мали право зовсім свобідно розвивати ся. — Тут мимоходом зазначимо, що Австрія не є Польща, і тому не з ласки Поляків ми дещо здобули собі, але своєю працею, на підставі австрійської конституції.

Дальше наводить п. Подляскі статистичні дати і доказує, що Українці зовсім не були покривджені в Галичині на поли народного шкільництва, а навіть виказує, що українських шкіл було більше ніж Українцям процентово належало ся. Забуває однак автор на се, що українські школи се одноклясові дрантиві шкілки, а польські школи в більшій части дво, три, чотири, пять і шістьклясові народні школи. Згадує, що Українці мали 6 ґімназій, а це згадує, що рівночасно мали Поляки 80 ґімназій і реальних шкіл. Не згадує нічого про українські промислові школи, про учительські семинарі і инші подібні школи, яких ми не дістали зовсім і то „з ласки". Поляків.

Загалом автор має на думці представити Поляків яко справедливий народ, що дає жити і другим народам, а для порівнаня згадує наїзд Москалів на Галичину і цілковите знищенє українського житя в тім часі. Потім приходить до такого заключеня:

„Коли вони (Українці) хочуть спасти свою національність, мусять шукати тривалої помочи в злуці з иншими народами, котрі мають спільний интерес з ними. Вони не сьміють числити на німецького цісаря, щоби себе охоронити. Німці скористають з нещасти Українців, аби їх справою боронити себе. Одначе се буде лише звичайна комедія, яку вони грають тепер з Поляками у Варшаві.

„По сумних досьвідах, яких зазнали Українці, вони мусять зрозуміти, що можуть уратувати себе лише в злуці з Поляками. Польща може істнувати яко самостійна держава, але Україна або Литва, відлучені від Польщі, будуть засуджені на знїмченє або змосковщенє.

„Поляки, загрожені з одної сторони Німцями, з другої Москалями, будуть мусїли шукати союзників, аби боронити ся перед своїми сусїдами. Тому Поляки приходять до зрозуміня, що їм конечно як найскорше і як найприязнійше порозуміти ся з Українцями в цїли створеня сильного фронту проти спільного ворога. Для свого розвою і ратунку потребує Польща сильної і вдоволеної України таксамо, як Україна потребує сильної і щасливої Польщі.

„Раз на все треба положити конець нерозумній політиці винародовленя, яка ніколи не принесла бажаних успіхів... На нещастє в кождім краю є реакційна партія, яка думає, що для щастя свого народа треба переслідувати чужий нарід. У своїм засліпленю приклонники сеї партії не видять небезпечних наслідків, які принесла така протидемократична політика на цілім сьвіті. Українець не стане Поляком, а Поляк не стане Українцем".

Дальше згадує автор про угоду Українців з Поляками в Галичині при виборчій реформі до Сойму і заяву краківського посла Яворського, який сказав: „Ми не можемо мати ніякої иншої політики, супроти Українців, хиба признати їм національну автономію. Будуче житє України яко независимого краю, загроженого в своїм істнованю Росією, можливе лише через нахил до Заходу"...

Дальше каже п. Подляскі:

„Нашим кличем в політиці супроти Українців і Литовців мусить бути: „Рівність і Братерство". Борім ся отже аж до останних границь за створенєм дійсної польсько-українсько-литовської федерації, в котрій би кождий край дістав цілковиту автономію і в котрій би не міг повстати ніякий спір про пановане одних над другими: зате щоб істнувала спільна праця для спільного добра...

„Таке порозуміне не є ніякою мрією. Швайцарська федерація оказала, що злука народів, хоч дуже неподібних, не є неможлива, скоро лише є досить сильний спільний інтерес, який допоможе відкинути на бік все, що ділить, а плекати все, що обєднує".

І кінчить автор:

„Створене такої конфедерації є таксамо в інтересі самої Европи, котра по теперішній різні буде бажати мира і згоди. Польсько-українсько-литовська федерація спричинить витворенє европейскої рівноваги держав і усуне раз на все московську небезпеку, згадувану часто в італійській пресі. Нова держава... в середині Европи здержить конфлікт між Німеччиною і Росією і в тім буде полягати найлїпша запорука проти нової загальної пожежі".

Так думає п. В. Подляскі. О скільки нам звісно, є й більше таких Поляків. Але є богато таких, — а їх є більшість — які хотїли би запягти Україну до історичного польсько-ягайлонського союза, себто до панованя Польщі над Україною, хоч всі вони деклямують про рівність і братерство. Рівність треба показати ділами, а не словами.

ГРІХ І ГРІШ.

Ти памятай, гони біду,
Платн усе за „Свободу".
Безгрішна та душа,
Що на се не жалує гроша;
Але безгрішні адміністрації
На сьвіті не мають праці.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Сплата воєнних позичок в Галичині.

З огляду на відбудову знищених господарств у східній Галичині, австрійське правительство рішило прийти з помочию для селян. Як звісно нашим читачам, заложено для Галичини „Воєнний кредитовий банк", в якім селяни можуть затягати позички на відбудову домів. Міністерство скарбу у Відни видало розпорядок, що сплата тих довгів має розпочати ся щойно за 5 літ по заключеню мира і ся сплата має тривати через 10 літ, значить позички мають бути сплачені протягом 15 літ по скінченю війни.

Рівночасно віденське міністерство видало розпорядженє, що в деяких випадках треба узглядняти окремі просьби і розложити сплату довгів на 15 літ; значить, що позичка в такім разі має бути сплачена аж за 20 літ від заключеня мира. Міністерство згодило ся виплачувати позички на довжні скрипти, без обовязку складаня обігових векслів; також відповідні власти мають розглянути, о скільки селяни можуть сплачувати довги з тих гроший, які одержали за воєнні услуги. Одначе з гроший, заплачених правительством яко воєнне відшкодованє за знищені будинки, належить стягати сплату позичок.

Нові гроші.

Віденська чеканярня (фабрика гроший) працює тепер над вибиванєм нових обігових монет. Передівсім мають появити ся нові 20-сотикові зелїзні монети. На одній стороні має бути вибита цифра 20, а на другій стороні новий спільний австрійсько-угорський герб. Нова 20-сотикова зелїзна монета буде дещо більша від давної нікелеві. Нові гроші відбудь в обіг щойно по виданю відповідного цісарського розпорядженя.

Установленє цукрових карт.

Галицьке намісництво видало розпорядок, силою якого заводить ся в Галичині видаванє цукрових карт. Для кождої особи видасть ся карту на протяг 4 тижнїв. На кожду карту мож дістати 750 ґрамів (¾ кільоґрама) цукру. Видасть ся їх для тих родин, які не мають в дома понад 2 і пів кільоґрама цукру для одного члена. Ті родини, що мають більший засіб цукру, не дістануть карт так довго, аж впчерпають свій засіб. Затаєний цукор сконфіскуєть ся. Карти на дозвіл купованя цукру введено з днем 19. марта 1916 р.

Конфіската жидівських молитвенників.

Львівський краєвий карний суд видав заказ продавати два жидівські молитвенники. Один з них „Сідер Беіс Яков" був виданий у Львові ще в 1904 р. накладом і друком Давида Балабана, а другий: „Махсор", виданий також Балабаном в 1907 році. Оба сї молитвенники містили молитви за російського царя Миколу II., яко володаря і батька краю і за його родину. Цікаво, що австрійські власти аж тепер побачили сю аномалію!

Львів.

У Львові слїдно цікавий обяв деяких здеморалїзованих одиниць. Легкі панки шукають нового способу наживи і страшать людий доносом до властий за брак австрійського патріотизму. Найбільше відзначило ся в тім „ремеслі" двох панів: якийсь емеритований судія, тепер оборонець в карних справах, Бекер і асекурацїйний аґент Курилович. Вони оба були у Львові підчас російського наїзду, а коли прийшли австрійські власти з поворотом, вони взяли ся грозити богатшим купцям доносами до поліції. За „мовчанку" жадали гроший. З початку оплачували ся перестрашені люди тим панкам, аж коли в кількох випадках відбув ся суд над денунціованими, виказало ся, що ся спілка двох панів хоче лише в той спосіб заробляти. Обох їх примкнула поліція і Львів позбув ся терору.

У Львові рух дуже слабий. Богато мешканців ще не вернуло з утечі, а богато пійшло на поле бою. Війна і російський наїзд положили на сім великім місті своє пятно.

Перемишль.

В Перемишли не дуже пізнати вплив російського наїзду, бо Москалї тут господарили коротко. Навіть дворазове бомбардованє міста не спричинило такої великої шкоди, як би мож було припускати. Сотки бомб, які впали на місто з літаків, спричинили брак шиб у вікнах. А що скла не мож тепер наставчити, ціна шиб пійшла дуже в гору. Бомби падали звичайно на брук і вривали плити та камінє, а рідко нищили мури домів. Зате богато є убитих і ранених цивільних людий.

З публичних будівель переважно школи занято на шпиталї. Москалї знищили внутрішну обстанову в школах і урядах, як се впрочім робили всюди. **Український дівочий Ліцей і Інститут зістав цілий і зовсім не ушкоджений.** Не лише нічого не виведено з нього, але противно: Москалї лишили там величезні припаси живности, яких не могли забрати перед утечею. З нового грецько-католицького духовного семинаря, якого будова ще не викінчена, потерпіла дуже каплиця. Її висадила підложена міна і треба буде цілком перебудовувати.

Зате війна лишила по собі инші слїди. Всї три мости на ріці Сяні знищено, а зелїзничий міст лежить ще доси в ріці. Висадженє мостів спричинило ушкодженє домів, що находили ся близко них. Величавий Робітничий дім на Засяню пук від основ аж до даху. Що вікна довкола повилїтали в часі висадженя мостів, се зовсім природне. Властителї домів не журять ся направою, бо нема кому тих домів винаймати на мешканя. Богато мешкань цілком порожних, бо військові, які становили більшість населеня Перемишля, тепер на поли бою. Великою перешкодою в міськім житю є брак головного моста, який провадив із середмістя коло Народного Дому на Засянє. На разі збудовано лише кладку, по якій переходять люди пішки. В ночи ся кладка осьвітлена дуже слабо. Фіри мусять їхати за на передмістє, де відбудовано старий деревляний міст.

Зелїзний міст в середмістю розвирають дуже поволи, щоби не ушкодити складових частий. Новий міст буде збудований щойно по війні, бо тепер фабрики зелїза заняті виробом амуниці.

МАРИ.

Здаєсь мені, що в лоні хвиль
Зимового зарання
Я чую гомін людських скарг
І болїсні зітхання...

В понурих тонах вітрових —
Крізь сіру мраку днини —
Я чую похоронний спів
Й плач жалісний дитини.

Здаєсь мені, що в тихий схід
Вечірної зірниці —
Риданє неньки чую я
І тихий плач вдовиці.

А в тихий вечір зимовий —
У чорних тїнях ночи —
Я бачу чийсь померклий зір,
Чийсь погаслі очи...

Ах, леле! Білі сніжинки,
Що сиплють їх морози. —
Невжеж то немічних сиріт
Закостенїлі сльози?...

Юра Шкрумеляк, У С С

ЗНАЧІНЄ НАШОЇ УЧАСТИ В НІМЕЦЬКІМ БАЗАРИ.

1. Ню Йорк.

Як довідуємо ся і з листів і з часописий, деякі українські кольонії рішили взяти участь у спільним німецько-австрійськім базари. А що нюйоркська українська громада прилучила ся до подібної спільної акції Німців, Австрійців, Мадярів, Болгарів та Турків і взяла участь в базари, устроєнім ними від дня 11. до 23. марта в Медісон сквер Ґарден, тому не від річи буде приглянути ся користям із сього.

Участь Українців полягала на уладженю одної будки (ч. 97.) і на устроєню концерту. Про се вже була згадка в нашій часописи.

З гори треба зазначити, що українська нюйоркська громада не була приготована до сього. Війна спричинила, що ніяк не мож було дістати зі старого краю наших чудових виробів. Тому треба було обмежити ся на сім, що було під пору між людьми в Ню Йорку і в недалекій околиці. Зорґанізовано 2 комітети: женщин і мущин. Оба сї комітети працювали разом і доповнювали себе взаїмно. В комітеті працювали: о. Микола Підгорецький яко голова, Богдан Дуткевич яко секретар, а яко члени: Др. Іван Сміт, Михайло Угорчак, Петро Задорецький і Стефан Чосник; а женщин: Юлія Корецька, Леонтина Драґан, Текля Сміт, Емілія Угорчак, Домінїка Бабій, Марія Гульгородська, Сабіна Левицька, Петронеля Шевчинська, Йосифа Ярема, Юлія Батрак, Анна Грещук, Ольга Кирчів і Марія Кирчів.

Українська будка ч. 97 на австрійсько-німецькім базари в Ню Йорку.

Приготовані ними в той спосіб, що голова комітету о. Підгорецький вказував жерела, відки дістати річи в українськім стилю; п. Дудкевич, яко секретар, доглядав виконання ухвал комітету, а наш Корецька при помочи жіночого товариства „Зірка" придбала як найбільше вишивок. Загалом праці було незвичайно богато. На час вдало ся приобрати і досить поважне число вишивок і инших і кущульських деревляних виробів. Надто закуплено кілька найцінніших предметів, в цїли пущеня їх на льосову льотерію. Українська Народна Рада з Джерзи Сіти відступила щиновідну скількість відзнак з написю: „Жертвам війни — Ukrainian Relief Fund", а надто комітет постарав ся о видань 2 брошурок; одну по анґлійськи: „The Ukrainian Question as the cause of the Russian war", — другу по німецьки: „Die Ukrainische Frage — warum Russland den Krieg führt". Кромі сього продавано також анґлійські брошури про Україну, видані попередно.

Українська будка притягала всіх учасників. Українські вишивки і вироби приковували кождого. Від члени жіночого комітету звали ся по черзі поміж десятьтисячну товпу, продаючи то відзнаки то льоси. Їх народні строї зверали загальну увагу. Тут треба признати, що жіночий комітет вивязав ся незвичайно удачно зі своєї задачі. Наш Корецька, яко голова сього комітету, дала доказ своєї орґанізацийної справности, мимо сього, що сама працювала в будці цїлими днями і довгими вечерами. Побіч неї працювали всі инші. З мущин найбільше вложили праці п. Дудкевич і Угорчак, а й инші члени комітету не жалували себе.

Завдяки енерґічній праці цїлого комітету Українці зискали загальну симпатію всіх гостий. Богато з них не знало про істнованє українського народа. Кількох редакторів нюйорських часописий пильно розпитували про змаганя Українців. Брошури, в части роздавані даром при нагоді закупна льосів, в части розпродувані, причинили ся також немало до поширеня заінтересованя нашою справою.

Дуже велике значінє мав для нас концерт, устроєний на базари в недїлю дня 19. марта. Про сей концерт вже була згадка в нашій часописи. Тут мусимо підвести се, що „Український Хор" під проводом п. Мирона Гундича зрозуміла се, що виступає перед чужинцями і тому має зискати для нас симпатію. Програма була викінчена незвичайно старанно. О народні строї (около 100!) постарав ся п. Угорчак, а се піднесло артистичну красу вечера. Загалом треба признати, що зроблено все, що було вспіли, аби перед чужинцями виступити як слід. Наша публика, яка сотками прибула на сей день з Ню Йорку й околиці, своїм коректним поведенєм дала знова доказ, що ми сьміло можемо йти разом з иншими культурними народами. Се була також добра проба народної солідарности. Бесіда о. Підгорецького виголошена по анґлійськи до чужої для нас публики була заїдна з нашим становищем. При сій нагоді слід зазначити, що бесіди Українців перед чужинцями повинні бути все наперед приготовані, а навіть до певної міри цензуровані кількома иншими людьми. Бо промови перед чужинцями можуть деколи бути програмовими. І тому не мож свого брати з легковаженєм.

Загалом мусимо сказати, що участь у спільнім базари має для нас політичне і моральне значінє. На се не треба жалувати ні гроша ні труду. Ініціятори сеї справи: о. Підгорецький і п. Дудкевич можуть бути вповні вдоволені результатами. Доходу для спільного запомогового фонду придбала українська будка 700 долярів і 40 центів. Честь нюйоркській українській громаді за вложену працю для доброї справи!

2. Філядельфія.

Минув ся надсподїваний німецький ярмарок-базар. Годинами поутікали гамірні дні базарені від 24. цьвітня до 1. мая. Розбились тисячні муравлиска філядельфійських народів, несучи моральні чи матеріяльні користи з свого базару. Пусте днесь базарище. Наґі, обдерті стоять ще будки, що були вираз не одного народа, не одного товариства. Порожний стоїть нинї і сей куток, де таборилась філядельфійська Україна, де виднів український прапор, де цвило цїлий тиждень живе українське житє.

Сей німецький кістяк, що пишав ся українською, святою, здаєсь на все тужити-банувати за нашою красою, за нашою вишивкою, котрою весь час одушевляв і мамив чуже око, чужинецьку душу.

Львівсько-українська будка ч. 43 виступила відрубно яко доказ почуя самосьвідомости, культурности і гуманности українського народу серед міжнародного муравлиска. Ч. 43 збудило симпатію і любов до українського народу в неодній чужій душі, захоплений питоменностями нашої краси і величи. Нераз перший філядельфійська Україна в будці ч. 43 посклала свій талановитий продукт перед чужі очи, яко доказ живучости і сили нашого народа. Ч. 43 було вірною відбиткою українського житя на чужій душі. А ся відбитка вчасти оправдує нашу національну гідність і живучість в невіжих і збентежених очах цїлого сьвіта. Філядельфійська Україна охотно доложила всяких старань і сил, щоб з австрійськими народами утворити гармонійний лапцух, котрий вказував на братню любов, лучність, гуманні та народні почування і змаганя покривдженого українського народу.

Базарові дні вчасти сприяли гуманній цїли. Пестра конвенційна галя, прибрана з німецьким смаком, кликала і манила до себе всю Філядельфію. Кликала, щоб складати 8-дневну ленту для тих, що поборюють нашого ворога. Патріотична Філядельфія чула ті кличі, приходила та радо купувала — складала свою жертву. Кождої базарової днини відбувались концерти та виправали весїлкі орхестри. Народи, беручі участь у тім базарі, уладжували по можности свої концерти, щоб повеселити ся своїми народними співами і гимнами.

День 28. цьвітня був днем Австро-угорським. Того дня о годині 9. вечером цїла австро-угорська кольонїя маніфестаційним входом під народними стягами залягла базарище, щоб привитати свого амбасадора, барона Звіденека. На естраду винесено чимало прапорів кождого народу, щоб амбасадорови, а дальше і тій монархії, якої він є заступником, оказати гармонію і єдність всїх народів, над котрими простягає свої опікунчі крила австрійський орел. Понад 2.000 Українців увійшли до галї, котру опісля задля переповненя замкнено.

Привитанє барона Звіденека відбулось велично. Зпоміж бесідників кождого народу в імени Австрійців промовляв п. Грицей, а за український народ заговорив Всч. о. Пик, яко предсїдатель нашої будки. По промовах делеґатів кождої народности орхестра грала державні гимни, як: австрійський, угорський, турецький, болгарський, ірляндський і американський.

В програмі був наш концерт. І дійсно по привітній промові о. Пика на естраді зявив ся в народних строях наш хор, котрий під умілою батутою п. Гели зумів захопити барона українською піснею. В супроводі орхестри розлягось грімко „Ще не вмерла", „Боже буди", а опісля мали слідувати дальші точки програми. Та одушевлений українською піснею барон Звіденек, ґратулюючи п. Гелї, попросив, щоби йому заспівати ще раз „Ще не вмерла". Тоді ще висше піднесено народні стяги і ще грімкійше залунали слова нашого гимну, а ввічливий барон ще більше розрадував ся і нагородив співаків щирою подякою, а старому співакови п. Гелї ще раз подав руку, ґратулюючи за його старанє і працю.

Дальше відспівала сольо пані А. Рибак і на тім задля браку часу (торг в часї концертів був відчинений) концерт замкнено, а одушевлений барон в супроводі місцевих урядників австро-угорського консуляту і представників всїх народів пійшов оглядати поодинокі будки.

До нашої будки приходив аж два рази, подивляючи нашу красу, наш стрій. Пані Цурковська, що весь базаровий час пробувала в будці в народнім строю, заімпонувала баронови народним строєм. Вона пришляла високому гостеви синьо-жовту кокарду. Барон, дякуючи за гостинність, вручив пані Цурковській на нашу будку $10. Через весь час побуту барона коло нашої будки стояли рядом наші Січові Стрільці. На тім закінчилась гостина барона Звіденека в нашій оселї.

Загально кажучи, Українці своєю будкою заімпонували чужинцям, а своїми брошурами „The Forgotten Nation" причинились немало до поширеня свого імени.

Дохід будки виносить загально понад 400 долярів. Будка була убрана головно річами пожиченими до окраси, а продавано переважно килими з Сиротинця.

Належало би подякувати всїм тим, що доложили своїх старань і сил, аби не повстидатись своєю будкою і своїм „я".

Чимало потрудилась пані Цурковська, котра весь час продавала в будці, дальше панни: Шаварин, Дяківна, Просїцька, Ренос, пані Штогрин і вкінци пп. Р. Слободян, С. Слободян та А. Грушак, котрі весь час в народних строях бігали по базарищу, то з льосами то з брошурами.

В. Коваль,
пикар укр. будки.

З ВІЧЕВОГО РУХУ.

ҐРЕНД РЕПІДС, МІШ.

В недїлю пополудни, дня 16. цьвітня с. р. відбуло ся тут в Арбайтер галя велике зборище народне віче, а нїм брала участь члени відділу Ф. У. З. А. і сумно людей в найбільшій складні.

Мушу тут зазначити, що не так велике народне віче за мало прибуло позамісцевих Українців, котрих то все більше, навіть у теперішну хвилю. На означену годину прибуло дальше понад 250 людий, котрим лежить на серци наша рідна справа.

Перед отвореним віча відограла місцева орхестра „Ще не вмерла Україна", що всі присутні вислухали стоячи.

Віче отворив короткою промовою Захарій Березан з Мусекон, секретар окружного комітету Ф. У. З. А. На предсїдателя віча він покликав нашого героя М. Січинського. Скоро М. Січинський подяка ся на підвисшенє, принято його гучними оплесками та кличем: Гараї! Він поясняв коротко справу віча і покликав предсїдателя місцевих товариств як слїдує: М. Шустакевича, предс. окружного комітету Ф. У. З. А., Гр. Сердинського, секретаря В. С. П. і Ф. Бабій, предсїдателя місцевого товариства. На бесїдників зголосили ся пп.: Г. А. Гемпел, адвокат з Ґренд Репідс; М. Цеглинський і В. Е. Рейнолдс, орґанізатор С. П. на стейт Міншеґен. Секретарювали Кузьма З. Березан і В. Маруняк.

Бесїдник В. Е. Рейнолдс представив в анґлійській мові економічно-політичне положенє всїх поневолених народів в Европі. Він при кінци своєї бесїди прирік, що всїми силами буде старати ся піддержувати великий рух і підпирати великі справи щодо боротьби о вільність поневолених народів, між ними і Українців, за що зістав нагороджений гучними оплесками.

Другий з ряду забрав голос Американець Г. А. Гемпел, котрий привитав вічевиків чисто по українськи отсим словами: „Витаю вас, Українці!". Сї його слова зробили присутним велику радість і викликали велику бурю оплесків та окликів. Бесїдник змалював в анґлійській мові коротко історію України, а при кінци взивав, щоби ми ніколи і нїгде не встидали ся своєї рідної мови, котру він, хоч Американець, дуже полюбив. Тут треба зазначити, що п. Гемпел причинив ся дуже богато для української справи в сїм окрузї. Він заявив, що і надалї буде помагати всякій працї в справі Ф. У. З. А.

По мові п. Гемпла відспівала пані Ю. Шустакевич своїм чудовим голосом „Віють вітри" в супроводі орхестри. Ся пісня випала так гарно, що публика була нею одушевлена і гучними оплесками приневолила співачку до відспіваня ще одної нашої пісні. Обі пісні подобали ся дуже присутним на салї чужинцям.

Потім предсїдатель віча поспитав, чи між присутними є богато Шведів, бо він міг би їх пояснити українську справу по шведськи. Присутнього не жадали, бо розуміли добре мову анґлійську.

Забрав знова голос М. Січинський в справі резолюцій, ухвалених Соймом, котрі п. Гемпел прочитав по анґлійськи, а п. Січинський до українськи. Сї резолюції зістали одноголосно приняті і зложено їх на руки п. Гемпла.

По принятю резолюцій панна Карплюк з Мускеґон відекламувала в народнім строю дуже гарно „Розриту могилу" Шевченка.

Тепер розпочав свою довгу промову п. М. Цеглинський. Насамперед предложив бесїдник економічне положенє наших братів під теперішню хвилю, котру вони переживають під пановами австро-шляхотсько-польським. Він зазначив, що то ярмо, котре тягнули наші брати перед війною, тягнуть і тепер. Ріжниця лише в тім, що перед війною було декуди, а тепер наложено на них богато а богато тяжше ярмо. Всякий національно-політичний рух страшно переслїдують, як в Росії так в Австрії. Наша справа в Австрії стоїть дуже зле. Зазначив, що до рук барона Василька віддано всяку власть начальну і допущено його на найвисше становище в державою українською політикою. Барон Василько, звісний австрофіл, доносить все, що говорить ся в Українськім Клюбі, австрійському правительству. Пов. референт каже, що деякі міністри і поняття не мають, що в Австрії є якісь Українці і де вони живуть. Тоті міністри уважають Українців за нарід російський. Також зазначив, що австрійські військові властї страшенно переслїдували Українців. Богато наших людий позамикано до криміналів і виконано богато вироків смерти. Ось приміром в селї Синендиску, повіту Сколе, коли вигнано Москалів і коли так повернули австрійські війска, тамошний парох і богато селян найшли приняття Австрійців. Коли їх військові власти спитали, хто вони є, то парох відповів, що вони Русини-Українці. Їх зараз названо зрадниками, а підвійне полямкано і засуджено на смерть через повішенє. Таких случаїв було дуже богато між українським народом. Тому, каже пов. референт, ціла вага теперішної хвилї спадає на нас, американських Українців, бо ми тут маємо вільні та розвязані руки до народної праці. Хто-ж піднесе голос на всї ті розбори в справі самостійної України, як не американські Українці?

Бесїдника нагороджено оплесками.

Далї предсїдатель віча сказав, що тілько ми одинокі на тій землї Вашінґтона можемо все зробити. Найважнїйше дїло є, щоби ми всї як один стали рамя в рамя та заучились в одну велику силу, а то в Федерацію Українців Злучених Держав. Тоді ми викличемо рух, вишлемо депутацію до всїх держав, котрі можуть нам допомогти в нашім дїлї, але насамперед мусимо зорґанізувати ся, щоби показати, що ми нарід дозрілий. Тоді можемо сьміло сказати, що Україна для Українців і не має бути прилучена анї до Польщі анї до Австрії, але має бути самостійною державою.

По тій мові наступив спів членів відділу Ф. У. З. Ленґіну. Відчас того співу заряджено збірку, котра разом з квотою за розпродані кокарди принесла $57.37.

Дальше хор з Ґренд Репідс відспівав пісню „Крилець", а потім оба хори разом відспівали під проводом Максима Гевуся „Ще не вмерла Україна" після чого предсїдатель замкнув віче короткою промовою.

В. М., секретар віча.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"

опера з 3-ох діях зі співами і танцями

С. Артемовського

відограє тов. „Українська Бесїда"

В СУБОТУ, ДНЯ 13-ГО МАЯ, 1916 Р.

в Arlington Hall, 19 St. Marks Pl., New York, N. Y.

По представленю концерт і Баль.

Початок точно о годині 8-ій вечером.

ЦІНИ МІСЦЬ: I-рядні 75 цнт.; II-рядні 50 цнт., III-рядні 35 цнт.

Просимо о ласкаву участь а всї будуть вдоволені.

54,55,57 **КОМІТЕТ.**

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО МОЖНА СТАТИ ЧЛЕНОМ У. Н. СОЮЗА.

ДО ВІДОМА ВСІМ ЧЛЕНАМ І МІСЦЕВИМ УРЯДНИКАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, А ТАКОЖ ВСІМ ТИМ, КОТРІ ДОТЕПЕР НЕ Є ЧЛЕНАМИ У. Н. СОЮЗА.

На підставі ухвали, яку прийнято на річнім засїданю головного уряду Українського Народного Союза в жовтни 1915 р., отсим подасть ся до загального відома, що Укрзїнський Народний Союз приймає нових членів в місяцях маю, червни і липни 1916 р., почавши від дня 1. мая с. р. до дня 31-го липня с. р., за **ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО.**

Звичайно нові **ЧЛЕНИ** Укр. Нар. Союза при вступі платять вступне в сумі $2.00. На підставі висше згаданої ухвали в протягу висше згаданого часу нові члени платять лише $1.00 вступного (за що отримають грамоту, відзнаку, книжочку і статут).

Кожде **ТОВАРИСТВО ЧИ БРАТСТВО** котре приступить до У. Н. Союза яко відділ в місяцях: маю, червни і липни 1916 р., буде приняте за половину вступного т. є. $5.00 (за $5.00 отримає таксамо як перше за $10.00: книги, чартер і печатку відділу). Ся опустка є лише для тих нових відділів, котрі приступлять до Укр. Нар. Союза в часї від 1-го мая 1916 р. до 31-го липня 1916 р.

Нові члени, що приступлять до Укр. Нар. Союза в сїм часї з новим відділом, таксамо будуть приняті за половину вступного.

Кождий місцевий секретар-орґанізатор, котрий є з титулу свого уряду сталим місцевим орґанізатором Укр. Нар. Союза, буде управнений, як і попередно, до 50 цнт. орґанізаторської нагороди за кождого новозорґанізованого члена.

Крім звичайної нагороди кождий місцевий **ОРГАНІЗАТОР, ЧИ ТО УРЯДНИК ЧИ ЧЛЕН,** отримає надзвичайну нагороду, коли від 1. мая с. р. до 31. липня с. р. зорґанізує більше число членів до Укр. Нар. Союза. І так:

За 5 нових членів отримає гарну шпильку до краватки.

За 10 нових членів отримає гарну орґанізаторську відзнаку.

За 15 нових членів отримає гарну шпильку до краватки і орґанізатор. відзнаку.

За 20 нових членів отримає гарну срібну орґанізаторську відзнаку.

За 25 нових членів отримає гарну срібну орґанізаторську відзнаку і шпильку до краватки.

За 50 нових членів отримає гарну золоту орґанізаторську відзнаку.

За 100 нових членів отримає гарну золоту відзнаку і $25.00 в готівці.

КОЖДИЙ, ХТО ЗОРГАНІЗУЄ НОВИЙ ВІДДІЛ ДО У. Н. СОЮЗА В МІСЦЕВОСТИ, ДЕ ЩЕ НЕМА ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗА, ОТРИМАЄ ГАРНУ ВІДЗНАКУ З ПОВНИМ ЙОГО ІМЕНЕМ.

Імена тих місцевих орґанізаторів, котрі придбають меньше число нових членів як висше подано і не зможуть отримати висше вимінених нагород, їх імена будуть вписані в „Золотій Книзї" яко щирих робітників і орґанізаторів Укр. Нар. Союза.

Тож, Панове місцеві урядники і члени та прихильники У. Н. Союза, беріть ся до праці і старайте ся приєднувати як найбільше число нових членів до У. Н. Союза, а також заслужити собі на добре імя в історії нашої орґанізації.

До висше згаданих нагород **КОЖДИЙ ЧЛЕН І МІСЦЕВИЙ ОРГАНІЗАТОР У. Н. СОЮЗА** має повне право, коли на них заслужить.

Коли би хто потребував якихнебудь інформацій, нехай піднесеть ся по них на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ЗА ГОЛОВНИЙ УРЯД УКР. НАР. СОЮЗА:

Д. Капітула, гол. предс.
М. Угорчак, гол. рек. секр.
С. Яцевський, гол. фін. секр.
А. Шарпонь, гол. касієр.

ВІДВІДИНИ СТАРОГО БАТЬКА.

Устала сніжна заверюха, що шаліла цілу ніч. Її могуча, тайна сила позазвала дрібненькими, сніжними крупами всі рови, всі прогалини. Цілий сьвіт став білий-білий, немов прибраний на якесь велике сьвято.

Долинкою межи подільськими горбками посував ся в такий час скоро довгий поїзд і лишав по собі дві чорні шини, старанно очищені від снігу сотками тяжких коліс.

У малім переділі ваґона сидів старший уже селянин, в новім вишитім кожусї, клацані з лисів та з повними бесагами коло себе. По одіню було пізнати, що він з Покутя. Сидить сумний-сумний і своїми стомленими очима дивить ся через вікно на утікаючий білий сьвіт. До нього підступає молодий вояк.

— Ви відки, вуйку? — питає.

— З коломийського повіту — відповідає байдужно селянин і дальше дивить ся у вікно.

— Куди їдете?

— До сина.

— А деж ваш син?

— Та в битві — відповів селянин і вже відірвав очи від вікна. Поправив ся на своїм сидженю, витягнув з дзьобенки коротку люльку, набив тютюном і вже досить ввічливо зачав розказувати:

— Мій син при охотниках, при Українських Січових Стрільцях. Як пійшов на початку війни, то ще не був дома. Писав, що був поранений тай ще тепер дальше в битві. А моя стара вчішла ся мене: іди тай їдь і подиви ся до него. Тай я мусів. Виходив я в панів у місті папері тай поїхав. Хто знає, чи найду його? Може вже давно зогнив де в земли, бо вже довго не було письма...

По сих словах старий засумував ся ще гірше. На його пооранім зморщками лици зарисували ся черти тяжкого жалю.

Поїзд станув. Се вже остання стація. Дальше треба йти пішки. Старий виліз і пійшов питати ся, куди йому дорога.

Було коло полудня. Згорблений вдвоє, з перекиненими через плече бесагами, йшов білим подільським степом старий селянин. Доходив до перших хат якогось села. З села надіхала повільно ціла валка возів. Старий пристанув на роцї і чекав аж переїдуть. Везли ранених до найблизшої стації. Бідні люди, з помарнілими обличами, з позавязуваними головами, руками і ногами, лежали на соломі і за кождим стукненєм колеса об камінь, протяжно стогнали. В його старій голові пишовала думка, що може і його сина везуть десь так на возї. Він вдивив ся в одного молоденького вояка, що з завитою головою й рукою лежав блїдий на возї. Йому видало ся, що відкись знає його. Приступив до фіри.

— Ах! Се ти, мій Федуньку! — закричав не своїм голосом. Пізнав свого сина. Ціла валка задержала ся. Молодий Стрілець отворив очи. Сумно подивив ся він на батька, та не сказав ні слова. Замісць радісного оклику покотили ся по блїдім обличу дві сльози... До воза приступили санїтети. Старий обняв сина і плакав якмала дитина. — Сину, сину! Тебе знов поранили? Ох, скарай Боже тих ворогів, що так мучать невинних людий... — ридав батько і легко цілував поорану кулями руку свого сина.

— Лишіть його, вуйку! Він тяжко ранений. Ще в грудях має кулю — просили санїтети старого. Але він не відступав.

А Федуньо лежав з замкненими очима і тяжко дихав. Нараз протяжно застогнав, зойкнув і — стало тихо... До нього кинув ся батько. Приложив ухо до грудий і відекочив мов опарений.

— Він уже не дихає! Вже не жиє. Боже — Боже! Ти хотів, щоби я приїхав сам його ховати... Гей, люди, убийте мене, най не мучу ся так тяжко!... Він не жиє... Одинока моя дитина... — і зачав бити сивою головою до драбин воза. — Поховаю я його сам. Не дам нікому мого Федунька... говорив і тиснув міцно холодне тіло до себе, наче боив ся, що хтось йому його відбере.

Заніс сина до першої хати. З бесагів витягнув вишиману сорочку і зачав перебирати його. Чорну сорочку відірав від білого тіла. Змочена була кровю, присохла до нього. З руки добували ся ще останки крови. На її вид старий знов закричав, мов би сам був поранений і притиснув руку сина до своїх уст. Краплї крови спадали на білий новий кожух і барвили його.

Викопав при дорозї яму, вистелив сїном тай положив у неї сина. Довго-довго дивив ся на нього, зрошував сльозами мережану сорочку, а потім зачав закидати глиною.

Глянув старий батько на сьвіжу могилку, кинув ся на неї, цілував замерзлу землю і — пійшов... Поніс сумну-сумну вістку родині з Поділя на Покуте. — І поніс плями синівської крови на новім кожусї. Вони скажуть нещасній матері все, все...

Многострадальна та мужицька душа...

Андрій Бабюк.

З БРАЗИЛІЇ.

Відозва до Українців Злучених Держав і Канади.

Високоповажані Брати Родимці!

З великим жалем на серци звертаємось до Вас з кличем о милу поміч. Не хочемо бути докучливими, бо знаємо, кілько жертв вимагає від Вас наша дорога Вітчина, особливо тепер під таку критичну хвилю. Ви вже нераз доказали перед сьвітом Вашу щирість в жертвах на ріжні фонди для нашої любої Вітчини.

Тому ми довго вагались на рішенє, щоб Вам не навкучитись. Ми не просимо Вас о таку жертву, якої вимагає наш рідний край. Ми просимо всїх Братів та Сестер Українців, а передівсім всїх українських видавців і книгарні, як Злучених Держав так і Канади, о скромну запомогу в книжках.. Кажемо скромну тому, що нам не розходить ся о дарунок в нових книжках. Просимо о дарунок таких книжок, котрі Вам є зайвні, які Ви вже перечитали: нам потрібні книжки якогонебудь змісту, навіть шкільні; ми і тими будемо вдоволені, бо в нас їх зовсїм нема!

Жертвуйте, а се буде для Вас великою заслугою, бо причиняєтесь жертвованими нам книжками до розширення просьвіти в нашій рідній українській мові серед наших братів в Бразилиї, яких забув сьвіт.

Надіємось, що наша відозва стріне мого щиро патріотичних сердець, які не пожалують своїх щирих заходів і трудів, та своїми жертвами збудять серед нашої молодіжи охоту до читання та думаня, як собі зарадити з лихою долею. Книжки в рідній мові дадуть нагоду до пізнаня близше нашій молодіжи нашу минувшість, хто ми, та чиї ми діти. Щоби зарадити лихови, яке може нас стрінути в недалекій будучности задля браку книжок в рідній мові, прямо не маємо иншого виходу, як лише благати Вас, Родимці, о надісланє нам книжок. На Ваш патріотизм та щирість надіємось і щиро віримо, що нашій просьбі не відмовите. А дякуючи Вам, шлемо щире поздоровленє і остаємо з високою пошаною.

За Тов. Читальня „Просьвіти" в Прудентополіс: **Михайло Іванів**, предсїдатель.

Увага.

Як висилати книжки:

1. Просимо висилати почтою на низше подану адресу. З противного боку адреси виписати виразно слова латинськими буквами Offerecido por (імя і назвиско).

2. До кождої книжки або пакунка долучіть карточку з Вашим повним низвиском, місце замешканя і т. д. і подайте, в якій часописи Ви читали повисшу відозву, щоби ми могли подати імена всїх жертводавців в часописах та втягнути Ваше імя в золоту книгу нашого Товариства.

Адреса:

Brazil (Coli Postal)

A Sociedate „Instruccao"

Prudentopolis, Parana

ao cuidado de Miguel Iwankiw

P. S. Просимо всї українські часописи о передрукованє сеї відозви, за що щиро дякуємо.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Отсю відозву читальні з Прудентополіс в Бразилиї поручаємо нашим читачам. Здаєть ся, що наш патріотичний загал зрозуміє, що така поміч для Українців в Бразилиї має велике значінє. А сповитти просьбу і дарувати кілька книжок, не є тяжко. Се не коштує нічого, бо наші люди мають богато книжок, які по перечитаню їм непотрібні. Поможім нашим бідним земякам, чим можемо!

Телефони: 2274 / 2023 Orchard

КОЛИ ПОСИЛАЄТЕ ГРОШІ СВОЇМ РОДИНАМ ДО РІДНОГО КРАЮ, ТО ПОСИЛАЙТЕ ЇХ ЛИШЕ

через

„Американсько-Українське Бюро"

ЗАІНКОРПОРОВАНЕ ПІСЛЯ ПРАВА СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.

З ПРИЧИНИ ВЕЛИКОЇ І ЧАСТОЇ ЗМІНИ ЦІНИ ГРОШИЙ, ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ В ОКРУГЛИХ СУМАХ В ДОЛЯРАХ, А БЮРО ВИШЛЕ ЇХ ЧИСЛЯЧИ ПО НАЙНИЗШІМ КУРСТ.

ГРОШІ ПОСИЛАЙТЕ МОНИ-ОРДЕРАМИ АБО В РЕДЖІСТРОВНИХ ЛИСТАХ НА АДРЕСУ:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,

520 E. 6th St., New York, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Майнерського страйку не буде.

Патсвіл, Па., 4. мая. — Конвенция майнерів твердого угля приняла угоду, заключену в Ню Йорку між комітетом властителїв копалень і комітетом майнерів. Угоду заключено на 4 роки. Вона обовязує обі сторони від 31. марта с. р. За принятєм угоди голосувало 581 делеґатів, проти принятя — 206. Ширше про сю угоду і про користи з неї для майнерів напишемо у слїдуючім числї.

На страйковім терені в Пітсбурґу заведено воєнний стан.

Пітсбурґ, 3. мая. — У східнім Пітсбурґу і в Бредок заведено формальне військове право. Відділи Пенсильвенської Національної Ґвардії патролюють всї улиці на страйковій полосї і розганяють найменьші гуртки страйкерів. Фабрики „Америкен Стіл анд Вайр Компани" і „Едґар Томсон Воркс оф ді Карнеґі Стіл Компани" розпочали в ночи роботу, але під сильною охороною поліції.

Страйк в Джерзи Сіти.

Кількасот Італїйців, які працюють при ладованю кораблїв, покинули нагло свою роботу дня 2. мая при пароплавах „Данте Алїґієрі" і „Стокгольм". Пізнїйше їх жаданя принято. Вони дістали: 40 центів за годину звичайну, 60 центів за годину надзвичайну, а 80 центів за годину працї в недїлї і сьвята. Всї страйкери вернули зараз до працї, але з незвісної причини на другий день о 6-тій годинї рано вийшли знова на страйк.

600 машиністів зажадали від зелїзницї „Ірі" підвисшеня платнї о 4 центи на годину. Їх упрошено пождати з полагодженєм сеї справи аж до вівтрка.

В фабрицї Менґля, де виробляють скринї на муницію для союзників, застрайкували всї робітники і робітницї: около 450 мущин і 150 дївчат. Вони домагають ся підвисшеня дотеперішної платнї о 10 процент і половину вільного дня кождої суботи. Одною з причин сього страйку були італїйські дївчата, яких компанія нанула до збиваня і дротованя скринь, платячи їм за сю роботу по 4 до 5 долярів тижнево. Сю працю виконували передтим мущини, яким плачено по 16 долярів на тиждень. Страйкери надіють ся скорої побіди, бо компанія дістала дуже богато ріжних замовлень.

Між страйкуючими робітниками фабрики Раєрсона і її властителем ведуть ся переговори в цїли покінченя страйку. Раєрсон годить ся на більшість домагань страйкерів, але не хоче ніяк згодити ся на признанє юнїї. Страйкери знова волїють зрезиґнувати майже зі всїх своїх жадань щодо підвисшеня платнї і скороченя часу працї, зате настають сильно на своє домаганє щодо юнїї. Окрім того жадають від фабриканта прогнаня з роботи всїх страйколомів, які тепер у його фабрицї працюють.

У „Крусібл Стіл Компани" вийшли на страйк всї робітники (в числї 32), працюючі на подвірю сеї фабрики. Вони домагають ся 25 центів на годину, замісць дотеперішних 20 до 22 центів.

Робітники на зелїзници „Лїґай Валеї" страйкують дальше.

Робітники на доцї „Адамс Експрес Компани" застрайкували, домагаючись підвисшеня платнї о 5 центів на годину. Сей страйк тривав лише пів години, бо компанія згодила ся відразу на їх домаганє. Вони побирають тепер за кожду годину працї 25 центів.

Страйк в Байон, Н. Дж.

Половина робітників у фабрицї „Марін Дінартмент оф ді Бебкак анд Вілкокс плент" вийшли на страйк в четвер рано, домагаючись підвисшеня платнї о 15 процент. Вони будуть старати ся, аби і друга половина робітників сеї фабрики пійшла їх слїдом. Компанія оповістила, що від 18. мая дасть всїм своїм робітникам половину вільного дня в суботу.

„Голф Ріфайнінґ Компани", довідавшись про намір страйку своїх робітників, приобіцяла їм заздалегідь відповідну підвишку платнї.

„Леолестік Компани" не годить ся на підвисшенє платнї своїм страйкуючим робітникам о 15 процент, але зате готова признати їм 9-годинний день працї. Провідники страйкерів відкинули сю пропозицію, бо після їх гадки таке скороченє часу працї без підвисшеня платнї означало би лише поменьшенє тижневого зарібку.

Страйк в Нюарку, Н. Дж.

Нюарк, 3. мая. — Тут вийшло на страйк 500 робітників, які мають зносини із страйкуючими кравцями в Ню Йорку. Наслїдком того зачинено около 20 робітень. Всї ті робітні, окрім двох, мають заключені контракти з фірмами нюйорськими, в яких тепер також робітники страйкують. Нюарські робітники вийшли на страйк з симпатії до своїх нюйорських товаришів.

Вертають до працї.

3.000 нюйорських теслїв і столярів і 10.000 малярів, тепер на страйку, вертають знова до працї при кінци біжучого тижня.

Ухиленє страйку в Клівленді.

Клівленд, О., 4. мая. — Страйк моторменів і кондукторів „Клівленд Рейлвей Компани" ухилено. В поіменнім голосованю 1.123 робітників голосувало за компромісовою пропозицією компанії, а 496 проти сеї пропозиції. Робітники дістануть сейчас підвисшенє платнї о 2 центи на годину, а від 1. мая 1917 ще 1 цент більше. Час працї кождого робітника мусить виносити найменьше 5 годин денно. Робітники, заняті в службі перший рік, заробляли доси 29 центів на годину, а инші 32 центи. Компанія запевняє, що умовлена підвишка винесе за 2 роки $338.000.

Страйкують, аби виборати вчаснїйше розпочинанє працї.

Патсвіл, Па., 3. мая. — „Ді Лїґай Кол анд Навіґейшен Компани" оголосила нинї 8-годинний день працї в копальних угля „Пантер Крік Валеї". Праця масть ся розпочинати о годинї 7.30 рано, замісць о годинї 7-мій. Робітники запротестували проти такого пізного зачинаня роботи і заповіли страйк. 8.000 людий перервало свої занятя, а в наслїдок того робота в копальних устала. Іменовано відповідні комітети, які мають переговорювати в тій справі з властителями копалень.

Страйкери потурбували полїсмена.

Шікаґо, 3. мая. — В „Інтернешенел Гарвестер Компани" страйкує, як звісно, 6.000 робітників. 2.000 із тих страйкерів наперли нинї на фабрику МкКормікна і почали метати камінєм. При входовій брамі стояв одинокий полїсмен. Він здержав напад товпи і шматовати ся з нею, аж доки не надійшла йому підмога з поблизкої полїцийної стації. На тім полїсменї подерли страйкери убранє та відобрали від нього шапку і палку.

Орґанїзують робітників.

Клівленд, О., 3. мая. — Тут прибули орґанїзатори „Американської Федерації Працї", щоб зорґанїзувати 8.000 робітників, занятих в „Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен", і виборати їм 8-годинний день працї.

Розганяють робітників револьверами.

Філядельфія, 3. мая. — Детективи зелїзницї „Філядельфія анд Редінґ" уживали нинї револьверів, розганяючи 140 секційних робітників, які домагали ся підвисшеня своєї платнї о 10 центів. На щастє не ранено нікого, а на загрожений терен спроваджено спеціяльних полїсменів. Детективи їздять тепер льокомотивою і патролюють поручений собі дистрикт.

Ірляндцї збирають гроші на свій червоний хрест.

З нагоди ірляндської революції зібрали ся в місті Ню Йорку члени „Дублинського Клюбу", зложеного з уроджениць міста Дублина, і рішили прийти з помочию родинам, що потерпіли підчас революції в Ірляндії. Вибрано комітет, зложений з 9 найвизначнїйших членів, і видано відповідну відозву до ірляндських патріотів в Америцї. Нема сумнїву, що згаданий комітет придбає поважну скількість гроша на сю цїль.

„Вуйко Сем" має добрий заробок.

Вашінґтон, 3. мая. — Мабуть жадна держава на сьвітї не експортувала (вивезла за границї) стільки товарів в одним місяци, що Злучені Держави в марті — так сповістив нинї Департамент Торговлї. Загальну вартість тих вивезених товарів оцінено на $410,000.000. За 9 місяців по конець марта було доходу $2.995,000.000 (близко 3 мілярди). Урядники Департаменту Торговлї заповіли, що при кінци фіскального року сей край заробить на чисто $2.000,000.000.

Згорів зелїзничий маґазин.

В Ню Йорку згорів дня 2. мая маґазин (пір) зелїзницї „Делавар & Лаківава", положений над рікою Гудсон. Шкода виносить $100.000.

Кровожадні насмини.

Двох детективів зелїзницї „Вест Шор", Тінделя і Дішлєр, постріляли смертельно двох хлопців, 7-лїтного і 17-лїтного, які в ночи переходили через зелїзничий шлях. Оба хлопці борять ся з житєм у шпитали в Гобокен, Н. Дж., а детективів арештовано. Вони боронять ся тим, що нібито постріленї ними хлопці мали намір висадити з шин тягаровий поїзд.

Духовенство увільнене від податку.

Олбани, Н. Й., 3. мая. — Ґовернор Вітман підписав ухвалений недавно законопроєкт, на підставі котрого сьвященики нюйорського стейту, або вдови по них, не будуть платити ніякого податку від земельної власности (ріел естейт).

Засуджений проповідник.

Абінґдон, Ва., 3. мая. — Методиський проповідник (прічер) з повіту Вашінґтон, Вірджінія, зістав нинї засуджений на 1 рік і 1 день кримінальних, що переслав молоду женщину з Вірджінії до Тенесі для неморальних цїлий.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Зменьшенє озимих засївів на Українї.

Із справозданя російського міністерства хлїборобства виходить, що людям удало ся засїяти озиминою дуже мало землї. В околицях полудневої Волги, над долїшним Доном, на Кавказі (Ставропільщина) і в Воронїщинї зменьшив ся стан засївів трохи понад 20% звичайної площі, засїваної озиминою. Одначе сей стан ще корисний проти того катастрофального стану, який бачимо в самих чисто українських повітах, як приміром в проскурівськім, подільскої ґубернії, де засїяно озиминою тільки 19% звичайної площі, в ананїївськім і тираспольськім, херсонської ґубернії (25—43%), в симферопольськім, теодозійськім, євпаторійськім і дніпровськім, таврійської ґубернії (19—50%). в горішнїм дніпровськім, александрівськім, бахмутськім і купенськім, катеринославської ґубернії (15—35%) і в полтавськім, кобеляцькім і переяславськім, полтавської ґубернії (20—33%). Сей дуже лихий стан не поправить ся і при весняних засївах, так що виглядн на жнива дуже невеселі.

Протест катеринославської „Просьвіти".

„Кіевская Мысль" з 13. марта с. р. повідомляє телеґрамою з Петербурга: Управа катеринославського українського товариства „Просьвіта" повідомила посла до російської думи Александрова, що товариство після десятилїтної культурної працї замкнуло правительство. Посол Александров звернув ся до А. Хвостова й посьвідчив перед ним, що „Просьвіта" займала ся мирною, просьвітною працею та жадних протизаконних цїлий собі не ставила. Хвостов заявив Александрову, що доручить розгляд сеї справи товаришови міністра внутрішних справ Плеве та приобіцяв відкрити товариство.

Опіка над лїсами і деревним промислом в Галичинї.

Дня 29. лютого с. р. вийшло розпорядженє, на основі котрого намісництво має право в неприсутности властителїв лїсів або тартаків назначити фахових завідателїв за винагородженєм. Вони складають рахунки тільки перед намісництвом і тільки на основі дозволу намісництва може їх властитель позивати до суду.

Число інвалїдів на Угорщинї.

Угорські часописи оголошують спровоздане державного секретаря і президента уряду для інвалїдів, гр. К. Клебетсберґа із заходів правительства в справі інвалїдів. Для них отворено окремі шпиталї, санаторії і купелеві заведеня, і так: шпиталь для сухітників у Татрах, для жолудкових хорих у Розенберзі, а для хорих на серце і ревматизм у купелевім заведеню у Гевіз. Число інвалїдів виносить тепер на Угорщинї 34.733, з чого 28.923 припадає на калїк і 5.810 на хорих на внутрішні хронїчні недуги. До тої статистики не вчислено ще около 8.000 нових інвалїдів.

Конфіскатa майна проф. Масарика.

Суд краєвий в Празї в цїли обезпеченя претенсії держави зарядив конфіскату цїлого движимого і недвижимого майна звісного чеського політика Масарика.

Позір! Українці в Ню Йорку і околиці!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ПОДІЛЬСЬКА СІЧ" В НЮ ЙОРКУ

— відограєсь —

В СУБОТУ, ДНЯ 6-го МАЯ 1916 р.

в "ARLINGTON HALL",

19-23 St. Mark's Place, E. 8th Street, New York, N. Y.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ

„СЕРЕД БУРІ"

Драма в пятьох діях.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Коваленко, полковник.....Е. Жуковський
Оксана, його мінка.....А. Волянська
Пилипенко, її батько.....І. Хомишин
Горлиця, слуга в полковника.....М. Ковалевко
Лисковський, сотник.....В. Чіхрай
Крицький, писар полковий.....Ф. Робак
Старовський, судія полковий.....М. Данидевич
Біноченко, обозний полковний.....М. Крук
Жилинський, хорунжий.....І. Побідинський
Горленко, осаул полковий.....Т. Репета
Денис. козак, кремезний дід.....І. Хам
Дід Остап, козак старий.....Б. Фединя
Карпо, козак не молодий.....І. Бук
Крутко, козак.....Н. Хомицький
Оклячник.....В. Жук
Татарин, кат.....В. Сікора
Козак перший.....В. Борик
„ другий.....Г. Дроздовський
„ третий.....Л. Тихоненко
„ вартовий.....О. Бартків
„ четвертий.....Й. Гудима
„ пятий.....Ю. Шинкар
„ шестий.....К. Хилиловський
Жінка перша.....М. Коколенко
„ друга.....К. Лянова
„ третя.....Т. Футрик

Річ діється ся в місті Київику, в осени 1671 року.

Режисер: А. ПОЛІЩУК. Музика Е. СМОЛИНСЬКОГО.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕР.

ЦІНА МІСЦЬ: І-шо ряді $1.00; II-го ряді 75 цент.; III-го ряді 50 цент.; місця стоячі 35 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

Отсим запрашасть ся всіх Українців з Ню Йорку і околиці на се ПРЕДСТАВЛЕНЄ, котре доводи перший раз відіграєсь на американській земли. Отож приходіть численно в сей вечер, а нехто нежалуєть.

ПРИГАДУЄМО ВАМ,

ЩО КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА Є УЖЕ НА ВИЧЕРПАНЮ

І В КОРОТНІМ ЧАСІ НЕ СТАНЕ НІ ОДНОГО ПРИМІРНИКА СЕГО ТАК ЦІННОГО КАЛЄНДАРЯ.

КОЛИ ВИ ЩЕ НЕ КУПИЛИ НА ПАМЯТКУ ДЛЯ СЕБЕ АБО ДЛЯ ПЕРЕСЛАНЯ ЙОГО ПО СКІНЧЕНУ ВІЙНИ ВАШИМ СВОЯКАМ В КРАЮ, ТО ВИШЛІТЬ ЗАМОВЛЕНЄ СЕЙЧАС. ЗАЛУЧАЮЧИ 50 ЦІНТ. А ВІДВОРОТНОЮ ПОЧТОЮ ДІСТАНЕТЕ СЕЙ КАЛЄНДАР.

У НІМ НАЙДЕТЕ ОКОЛО 100 ОБРАЗКІВ; МІЖ СИМИ БОГАТО З ПОЛЯ ВІЙНИ. З ОБШИРНИМИ ОПИСАМИ ПРО ВІЙНУ.

ПО СКІНЧЕНУ ВІЙНИ — СЕЙ КАЛЄНДАР БУДЕ РІДКОЮ ПАМЯТКОЮ — АЛЕ ТОДІ ВЖЕ ЙОГО НІДЕ НЕ ДІСТАНЕТЕ.

Тож спішіть ся з замовленням і вискажте на адресу:

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВИНКИ.

ЩО ДІЄТЬ СЯ В РОСІЙСЬКІЙ ДУМІ?

Депутат (посол) Мілюков заявив, що Петербург виглядає так, якби нинішвтра мало в нім прийти до бунту, а солдати називають уже столицю Росії „тилом фронтом". Посол Єфремов представив страшний нелад у скарбі. Посол Чхеїдзе (соціяліст) каже отверто, що Росія сеї війни не виграє, бо втратила вже більше людий ніж усі нині воюючі держави разом, але ті втрати на полях битв є ще незначні в порівнаню з числом тих, що погинули за фронтом з голоду і холоду; три чверти всего населення Росії ледви дихає з недостатку; довіз поживи до міст неможливий, бо всі ледяниці заняті довозом для війска, супроти чого міське населенє голодує, хоч хліба досить на панських ланах. Все в розпуці. Дійшло до того, що велика Росія значить уже між воюючими державами меньше ніж яка мала держава. Сила Росії щезає, а правительство не може запобічи тому. По тій бесіді посла Чхеїдзе прийшло до розбору між російськими соціялістами: меньшість соціялістичних послів похвалила зміст його промови, а меньшість під проводом посла Бурянова заявила ся за продовжуванєм війни й виреклася програми більшости.

В ОБОРОНІ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ РОСІЇ.

Трудовики й соціяльні демократи внесли в думі предложенє про скасованє національних і релігійних обмежень. До законопроєкту доданий пояснюючий меморіял про історію й істоту тих обмежень у Росії, які вимірені проти інородців.

ГОЛОДОВА ХОРОБА В ПОЛЬЩІ.

Військовий лікар др. Штраєс відкрив нову хоробу, яка ширить ся в тих околицях польського королівства, де люди не мають подостатком поживи, а живлять ся лиш бараболею, часто зігнилою або змерзлою. Та нова слабість називаєть ся „голодова хороба". Від неї люди ослабають на цілім тілі, стають малокровні, їх серце працює слабо. На голові, грудях і ногах виступає пухлина, на очах роблять ся струпи; богато хорих тратить зір. Хорий на ту хоробу байдужніє і, полишений без опіки, вмирає.

ПОКАРАНІ СПЕКУЛЯНТИ.

112 тисячів корон кари наложила окружна ц. і к. команда в місті Пйотркові (в Польщі) на 15 Жидів, які займали ся вивозом збіжа за границю мимо строгої заборони військових властий. До сеї „організації" належало кільканайцять богатих купців. Три з них, а саме різник Нута Лєбер і академіки Ґеляде і Рейдер постарали ся о дозвіл скуповувати збіже для військових маґазинів. Та до сих маґазинів доставляли лише по кільканайцять міхів, а решту цілими ваґонами вивозили їх спільники, Хуна Цімберкнопер і Еднер до Німеччини. Зарібком ділили ся всі від падолиста минулого року дотепер і зробили на тім золотий інтерес. На слід сеї спекуляції вшала недавно жандармерія і винні знайшли ся незадовго за кратками. Окружна команда покарала їх гривнами, що разом виносять 112 тисячів корон.

ВИВЛАЩУВАНЄ ПОЛЯКІВ У ПРУСІЇ.

В Пруєї є така комісія, що викуповує землю від Поляків. Та комісія називаєть ся „кольонізаційна". Недавно предложила вона пруському соймови звіт зі своєї діяльности. До кінця 1915 р. купила та комісія 812 більших дібр, з того лише 4 на основі закона про вивлащенє (примусову продажу). Ті добра обнимають 432 тисячів гектарів (1 гектар має коло 2 морґи), а ціна купна виносила пересічно 1.020 марок за 1 гектар. Від Поляків купила та комісія 213 дібр (між ними ті 4 вивлащені). Від польських мужиків купила 269 господарств. Разом купила вона 1.432 дібр і господарств, котрі обнимають понад 318 тисяч гектарів. На тій земли поселила комісія 21.714 німецьких хліборобських родин, з того 21.045 протестантських і 669 католицьких, між ними 969 німецьких родин, що вернули з заграниці. — Поляки замісць ратувати там свою землю, ідуть на українські землі.

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО

— ДО —

Галичини, Буковини, Угорщини, Росії і всіх частий Сьвіта Европи

Скоро, безпечно і по як найнизшім курсі.

За цілість суми цілковито ГАРАНТУЄМО.

НА ВИСЛАНІ ГРОШІ ЧЕРЕЗ НАШУ АГЕНЦІЮ І КАНЦЕЛЯРІЮ, ОТРИМАЄТЕ З ВІДЕНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЧТИ ПОСЬВІДКУ (РЕЦЕПІС).

ЕСЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ, ТО ПИШІТЬ ЩЕ ДНЕСЬ ДО НАС НА ПОНИЗШУ АДРЕСУ, А МИ СЕЙЧАС ВИШЛЕМО ВАМ ДАРОМ ВСЕ ПОТРІБНІ ІНФОРМАЦІЇ, КУРС ГРОШІЙ ТА ВСЯКІ ДРУГІ ПОТРІБНІ ПАПЕРИ ДО ВИСИЛКИ ГРОШІЙ. ПИШІТЬ НА АДРЕС:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO., 193 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.

ОБЛОГА ВЕРДЕНУ ПЕРЕД ТИСЯЧ ЛІТАМИ.

Місто Верден, яке тепер серед завзятих боїв добувають Німці, добував у 934 році король Льотар III. Про облогу описують старі хроники так: В місті замкнули ся збунтовані (пани) вазалі Льотара. Проти них вислав він своїх лучників. Вони пустили на місто хмару стрілів, але ворог був безпечний за грубими мурами і не піддавав ся. Лучники окопали ся в глибоких ровах довкола міста і ждали, аж обложений ворог вийде бити ся на отверте поле. По довгім ожиданю постановили взяти місто іншим способом. Побудували високу деревляну вежу і підсунули її під мури твердині. З тої вежі почали обкидати ворога в місті камінями. Тоді обложений ворог побудував собі таку саму вежу і на обох вежах розпочала боротьба. Залога міста піддала ся аж тоді, як військо Льотара зелізними гаками завалило її вежу.

ПОЗІР ГОРОДИСЛАВЦІ, П. БІБРКА!

Загальні збори в справі помочи для рідного села відбудуть ся в НЕДІЛЮ, ДНЯ 7. МАЯ С. Р. о годині 2-ій полудни в церковній гали під ч. 28 Е. 7-ма улиця. Ню Йорк. Обовязком кождого явити ся. Нюйорський комітет вибраний в сій справі відзиваєть отсим дорогою до всіх замешканців в місцевостях: ОРМРОД, ФОГЕЛЬСФІЛЬ, ФУЛЄРТОН, ДЖЕСУП і инших, щоби як найскорше заняли таксамо сю справою, в порозумінню з комітетом нюйоркським. Всякі письма слати на руки секретаря: І. Жовнір, 26. Ст. Маркс Плєйс, Ню Йорк.

КОМІТЕТ.

54-55

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Заходом Укр. Федерації Соціялістичної Робітничої Партії відбудеть ся в КАСІНО ГОЛ, 85 Е. 4-та ул. В НЕДІЛЮ 7. МАЯ С. Р. відчить на слідуючу тему: ПРО ПРОМИСЛОВІ СОЮЗИ (КОНГ). Відчит висвітлить тов. О. РЕВЮК. Початок відчиту точно о год. 3-ій полудни. ВСТУП ВІЛЬНИЙ. Робітники і Робітниці, котрі інтересують ся робітничими справами, повинні прийти на сей відчит. — КОМІТЕТ.

54-55

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й.

В СУБОТУ, ДНЯ 6. МАЯ С. Р. відограють аматори в Літл Фолс — драму зі співами і танцями

„НЕВОЛЬНИК"

ОСОБИ:

Коваль Василь, старий запорожець.....п. Василь Окренко
Ярина, його дочка.....п-на Кароліна Конарська
Стефан, його годованець.....п. Юліян Мазепа
Оксана, дівчина сусіда.....п-на Палаліна Доромиська
Надобітий, бандурист.....п. Дмитро Тимків
Овара, запорожець.....п. Іван Дацишин
Кутуса, запорожець.....п. Микола Яблонський
Голецьця, запорожець.....п. Дмитро Пецюктимик
Покришка, запорожець.....п. Павло Карпович
Невдяй, запорожець.....п. Гриць Бойчук
Підгорний, запорожець.....п. Дмитро Франко
Зачепа, запорожець.....п. Микола Кульчицький
Джура, запорожець.....п. Іван Андрусовський
Запорожці, невольники, селяни, дівчата і турецькі нинчаки.

ГАЛЯ СЛОВЕНСЬКА. ВСТУП 25 ЦНТ. ВІД ОСОБИ.

Початок о 7. год. вечер. Досіди призначений: одна часть на місцях, а друга на „Ріднім Шелі". На представленє запрошуємо щиро так своїх як і сусідів. Прийдіть всі, а не пожалуєте.

54-55 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! НАНТИКОК, ПА. ПОЗІР!

На нарядах в неділю, 30. цьвітня с. р. рішено скликати

Ацитаційний мітинґ,

на котрий просить ся всі нантикокські товариства і братства, а також кождого члена українського народа з осібна. Початок сейчас по Богослуженю в неділю, 7-го мая с. р. в церковній галі.

О численну участь просить старшина нантикокської сотні „Федерації Українців в Злучених Державах".

Микола Д. Велично, сотник;
Юрко Крайківський, писар.

55

ЧЕСТЕР, ПА.

Тов. „Запорожська Січ", відд. 338 У. Н. Союза в Честер, Па., устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в суботу дня 13. мая с. р.

в ТУРДОВ ГОЛ, ПРИ 3. УЛ., РІГ БОНДІНГ УЛ. Початок 8-ій год. полудни. Вступ для мущин 30 цнт., для женщин 15 цнт. Половина чистого доходу призначена на гр.-кат. церков в Честер, Па.

55

ГЕСТІНГ ОН ГУДСОН, Н. Й.

ДНЯ 30-го МАЯ С. Р. відбуде ся в місті Гестінг он Гудсон УРОЧЕСТВО ПОСЬВЯЧЕНЯ двох прапорів, українського і американського для товариства ім. Тараса Шевченка, відділ 6. У. Н. Союза.

Се торжество розпочасть ся о годині 3-ій рано виходом членами міста Гестінг, почім о год. 10-ій відбуде ся Служба Божа і чин посьвячення. Опісля вирушить похідом всі Товариства і Братства до галі зв. „Есемблен Гол", при Рейн-род Авеню, де відбуде ся ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ. Початок точно о год. 2-ій повен. Вступ 25 цнт.

На се Торжество і Баль запрошуємо Українців з Гестінг і околиці. — Комітет: Мих. Федів, предс., Ілько Михайлишин, секр.; Стефан Мурайка, кас.

55-64

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Сестрицтво св. Ольги

в суботу, дня 13. мая 1916 р.

в гали ЧЕСЬКОЇ НАРОДНОЇ БУДОВИ від ч. 321-325 ІСТ 73-ТЕ УЛИЦЯ, НЮ ЙОРК, Н. Й. Початок точно о годині 7.30 вечером. Вступ від особи 25 цнт. На сей БАЛЬ запрошуємо всіх Українців з Ню Йорку і околиці. На сім Балі відіграє „Український Хор" міньки українських пісень. — За добру забаву ручить — КОМІТЕТ.

55-57

БАЙОН, Н. ДЖ.

Заходом Братства св. Дмитрія в Байон, Н. Дж., устроює

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в суботу, дня 13-го мая 1916 р.

в гали і МАЙДАНІ від ч. 94 Е. 21 УЛ. в БАЙОН, Н. Дж. Початок балю о год. 6-ій вечером. Музика першорядна. Вступ для мущин 25 цнт., для женщин 15 цнт. На се свій запрошуємо сердечно всіх Українців місцевих і з околичних околиць і за добру та веселу забаву ручить — КОМІТЕТ.

56

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в суботу дня 13. мая 1916 р. точно о годині 6-тій вечер. Кождий член має явити ся на означений час, а хто має які зауваги, мусить їх виявити під загрозою виключеня. Котрі члени позабирали книжочки відділові, нехай принесуть їх на сей мітінґ. На сім мітінґу будеть ся приймати нових членів після статуту. — Е. Івасів, предс.; А. Івасів, кас.; М. Козак, секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Подаєть ся до відома членам У. Н. Союза, що опорожнене о. В. Балогом місце контрольора У. Н. Союза настановляєть ся з днем 2. мая 1916 п. Николая Рогоолевича з Філядельфії, Па., члена відділу 105 У. Н. Союза в Філядельфії.

Макаду, Па., дня 2. мая 1916.

Д. Капітула, пол. предс. У. Н. С.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всі оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєть увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, робить се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубрицї платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщене, а за сильні поміщені по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень жаничтьє не приймаємо.)

Пошукую свого мужа КАЗИКА ДРОЗДИК з Безмігови, пов. Лісько. Він є середного росту, літ 20, з родимою долішною губою з правої сторони. Виїхав перед кількома тижнями за роботою. За поданє його адреси дам $10.00 нагороди. Годоситись на адресу: Mary Drozdyk, P. O. Box 38, United, Pa.

54-55

Михайло Брунець з Рави руської тепер в російській неволі пошукує братів АНДРЕЯ і ІВАНА ГЕЛЕТІЙ. Голоситись до: American Ukrainian Exchange, 520 6th St., New York, N. Y.

55-56

ЖЕНЩИНА, ДОБРА ГОСПОДИНЯ прийме сейчас посаду до зарядку домом у сьвященика. Сеніна, інтелігентна. Ласкаві зголошеня просить ся висилати на адресу: Gospodynia, c/o 83 Grand St., Jersey City, N. J.

55-58

ЗНАМЕНИТЕ САМОГРАЮЧЕ І РУЧНЕ ПЯНО на 88 клявішів, новісім ново, з ґарантією, продасть за $350.00 за готівку або на сплату. Годоситись до: Roberts, c/o 83 Grand St., Jersey City, N. J.

55-56

ПОТРІБНО ЖЕНЩИНИ до роботи при кухни в „лонч-рум". Робота легка. Платня $8.00 і харч. Голоситись до: Charles Buchynski, 256 Ridge Road, Kingsland, N. J.

54-55

НА ПРОДАЖ ФОНОҐРАФ з богато гарними рекордами в дуже добрім стані. Коштував $45.00 а властителька продасть його за $15.00. Годоситись до: Mrs. Petrak, Room 1. 98 E. 7th Str., New York, N. Y.

54-66

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ в добрім положеню помежи Павонія Евеню і 8-ма улиця. Серед своїх людий; бизнес виробілений від пятьох літ. Рент $15.00 місячно, а даром до 1-го червня. Голоситись до: Matthews Co., 226 Pavonia Ave., або до властителя: 386 Fairmount Avenue, Jersey City, N. J. Tel.: 4543 Bergen.

54-55

ПОТРІБНО ЩЕ КІЛЬКОХ ЧУЖНЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ до фабрики медеия ґрили. Робота стала. Платня від 22 до 26 центів на годину. Вправу набувасть в часі праці. О сю роботу може голоситись сейчас особисто кождий звичайний робітник прямо до суперінтендента: Taintor Manufacturing Co., First Street & Lexington Avenue, Bayonne, N. J.

53—

ДИПЛЬОМОВАНА УЧИТЕЛЬКА З КРАЮ в случаях нюйоркського університету учить анґлійського язика та приготовляє до іспитів до здобуваня американських горожанських паперів. Інформації устні або письмові удаює:

Tel. Lenox 6096. 18—

M. SCHWARTZ, 168 East 89th St., New York, N. Y.

ГАЛИЦЬКЕ ПОДІЛЄ І ЗЕЛЕНА БУКОВИНА В АМЕРИЦІ.

ПШЕНИЦЯ, КУКУРУЗА, ТЮТЮН, ТРИ ЖНИВА. Пам до сего року. Шукайте від нас опису фарм, котрі знаходять ся в найкрасшім стані Злучених Держав. Тані, чисті, зорані фарми. Найдорожше підсоне. Чиста, здорова вода. Земля чорна. Нема зими, ані горяча і літі. На дуже легкі сплати. Пишіть по інформації до: AMERICAN LAND & IMPROVEMENT CO., 129 Greenwich Str., New York, N. Y.

50-62

НЕ ДРАПАЙТЕСЬ. Коли Вам доймають сверді слабости або стрелячка, то уживайте Dermin Ointment і Dermin Soap, які вилічили тисячі людий. Ointment 50 цнт. сній. Мило 25 цнт. кусник. Замовлене приймають ся за $1.00. Адреса: Dermin Chemical Co., Perth Amboy, N. J.

54-64-2

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

DR. JOHN SMITH Jr.,

СПЕЦІЯЛІСТ-ХІРУРГ

327 E. 17 St., New York, N. Y.

Офіс отворений від год. 12—2 полуд. і від 6—8 вечер. В неділі і сьвята від 10-ої рано до 1-ої полудня.

Телефон: Stuyvesant 4493.

Перед ужитєм — По ужитю

ВЕСНЯНКИ.

плями на лици, прищі, хірші, і всяка нечистість на тілі, знищить підкоєнте і від ґарантією цілковито не вернуть по кількаразовім ужитю сліцної краси кремі „Амор". Ціна слоїка $2.00. The Amor Novelties Co., 642 E. 14th St., New York, N. Y.

53-55

КОЖДИЙ сьвідомий Українець повинен мати в своїй хаті портрети великих українських мужів як: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика, Б. Хмельницького і І. Мазепи. Величина 16x20 цалів, ціна 50 центів за один. Книжки до читаня, молитвенники, побазарі і всякого рода календарі. Катальоґ висилаємо даром. Пишіть на адресу: 76—

RUSKA KNYHARNIA IM. T. SZEWCZENKA, 168 E. 4th St., New York, N. Y.

MAIL ORDER HOUSE.

СКЛАД ПИВА, ГОРІВКИ, ВИНА, ЛІКЕРІВ КРАСВИХ І ІМПОРТОВАНИХ. НА ВЕСІЛЯ, БАЛІ, ЗАБАВИ, СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА. ВИСИЛКА ДО ВСІХ СТЕЙТІВ. ОБСЛУГА ТОЧНА. ПИШІТЬ ПО ЦІННИК. 47—

M. PETROWSKY,

Family Liquor Store,

1500 S. 3rd St., St. Louis, Mo.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! Вишлемо Вам долярові підручник, богато ілюстрований. Залучіть лише 5 центів на пересилку на адресу: G. W. & D. H., 641 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

37-56

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! СВІЙ ДО СВОГО! Хто що не знає, то нехай нині пише на ним. У нім є найновійші книжки просьвітні, наукові, історичні, набожні, театральні і ноти: ґрамофони, годинники, бритви, машини до писаня і богато инших цікавих річий. Залучіть кілька марок на пересилку великого катальоґу.

46—

UKRAINSKA KNYHARNIA,

951 W. Erie St., Dept. II. Chicago, Ill.

КИШЕНКОВИЙ КАЛЄНДАРИК НА РІК 1916

можна набути в КНИГАРНІ „СВОБОДИ". Ціна 10 центів. — При замовленях на більше число сих календарників дасть значний опуст. Адреса:

„SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

МОЖНА НАБУТИ ЗА 20 ЦНТ. В КНИГАРНИ „СВОБОДИ". — ВЕЛИЧИНА ПОРТРЕТУ: 13x16 ЦАЛІВ. СЕЙ ПОРТРЕТ ПОВИНЕН НАХОДИТИ СЯ В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ.

Замовленя шліть до:

„SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЕЛЄКТРИЧНІ ГРЕБЕНІ.

Нищать порпіл в голові, здержують випадане волосся, помагають на біль голови. Професора Лонґа маґнетичні гребені виробляють ся з особливої мішанини: міди, цинку, валюміни і нікелю. Вони не є наладовані електричностию, але самі електризують ся підчас чесаня волосся, причім видають лагідну електричну струю, яка змішане тіма і помагає зростови волосся. Чистить голову з порпіля, через що запобігають випаданю волосся. За гребінь ручимо, а завертаємо Вам гроші. Ціна $1.00. Адресуйте:

Rex Supply House,

670 N. Carpenter St., Chicago, Ill.

КУПУЙТЕ КАЛЄНДАРІ НА РІК 1916

ПОКИ ЩЕ Є НА СКЛАДІ.

КАЛЄНДАР У. Н. СОЮЗА.....50 цнт.
КАЛЄНДАР „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ".....50 цнт.
КАЛЄНДАР „ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА" спровадженний зі старого краю.....40 цнт.
КАЛЄНДАР ЗАГАЛЬНИЙ, вбнимає 300 сторін друку великого формату, і містить в собі богато образків з теперішної війни, спровадженний зі ст. краю 00 цнт.
КАЛЄНДАРИК КИШЕНКОВИЙ.....10 цнт.

Спішіть ся з замовленєм, щоб не було за пізно.

Листи і гроші посилайте на адресу:

RUTHENIAN BOOK STORE,

701 W. Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

ВОЄННІ ОБРАЗИ!

Коли хочете побачити як то виглядає теперішна війна, то купіть собі образ, який представляє битву під Перемишлом; образ дуже інтересний; коштує лише 25 центів. Належитість присилайте стемпсами. Пишіть еще нині до: 42-

RUSKA KNYHARNIA, 34 E. 7th St.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВІ КНИЖКИ!

ДЯК. Оповіданє Марка Вовчка.....цнт. 20
МАРТА БОРЕЦЬКА. Історичне оповіданє.....25
І. ОЛЕКСА ДОВБУШ І КАРПАТСЬКІ ОПРИШКИ. II.
ЦІСАР І ЦУМЕН, Балада. З німецького перекладу Івана Франка.....10
ПОВНА ЗБІРКА ПЕСЕЛЕНЬ ВІРШІВ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО.....55
ПРО КОНЕЦЬ СВІТА.....15
РУСЬКИЙ ШТУКАР. 212 гарних штук до забави. Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки з картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартівливі.....50
РОЗМОВА ПОЛЯКА З РУСИНОМ. Дуже веселий вірш, в котрім Русин висміває польську пиху.....10
РОСІЯ Й УКРАЇНА.....15
РУСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ТЛУМАЧ, з котрого можна дуже скоро навчитись анґлійської мови. Сторін 256, тверда вправа.....60
ЧАРОДІЙНИЙ ПРИГОДИ учителя Омара і сультанової ки Зуїми.....20
ЧИ ВАША РОДИНА ДІСТАНЕ ЗАПОМОГУ ПО ВАШІЙ СМЕРТИ?.....20
ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ (оповіданє). Дві нові (оповідання). Мадяри Польовіз ярі (оповіданє). Як Степан чоботи кузував (оповіданє).....15

Належитість посилайте до:

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІСТЬ! МАГНЕТИЧНИЙ ПЕРСТЕНЬ.

Хто терпить на ревматизм або инші нервові хороби, той повинен носити магнетичний перстень. Є то чудний винахід. Перстень є зроблений з особливих металів з вже в собі лічачкі власности: Приносить скору полекшу в болях ревматизму, невральгії, чистить кров, лічить невральгію і помагає в хоробах нервових. Без важких видатків на ліки, можете зменьшити свої терпіня, наколи будете носити на пальці сей перстень. За перстень гарантуємо або звертаємо Вам гроші. Він є гарний і виглядає як золотий. Ціна $1.00. Грубість пальця змірайте папером або шнурком і разом з належитостию зашліть до:

REX SUPPLY HOUSE,
670 N. Carpenter St, Chicago, Ill.

ПОЗІР! НОВІСТЬ! ПОЗІР!

Лише через сей місяць за полоєину ціни можете у нас дістати сей-найновійший і найпрактичнійший пасок до ослона бритви. Як ви маєте які старі бритви, то ви можете їх направити на сім чудесним паску, а навіть нових використати, що вам підголить бороду. Сей пасок є відповідний для кождого. Певно, що заощадите свій гріш. Ми ґварантуємо за него. Як ви не будете вдоволені, то зверніть назад, а ми вам зверяємо подвійно належитість. Ціна сего паска є $2.50, а ми продаємо за $1.95. Хто хоче добру бритву і пасок то у нас дістанете за $3.00. Замовляня посилайте на адресу:

IMPORTING HOUSE, 46кч
644 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Появилась ново-патентована машинка до писання, на якій можна писати всякі листи і рахунки. Ся нова машинка заступить Вам 25-долярову машинку і на все будете мали в дома вигоду. Ціна всего $3.00. Замовляя шліть готівкою або на мо-ні-ордер на адресу:

UKRAINA,
340 E. 9th St., New York, N. Y.
Замовленя вислалось відворотною почтою. 48чс—

МОЖНА ЗАРОБИТИ $2.00 ДО $3.00,

ЗАЙМАЮЧИ СЯ ВЕЧЕРАМИ ПО РОБОТІ РОЗПРОДАЖИЮ КНИЖОК. ПО БЛИЗШІ ІНФОРМАЦІЇ ПИШІТЬ ДО:

„SVOBODA"
Dept. K,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Повідомляємо тих, котрі замовили у нас кишенкові Словарні, що сі будуть готові 20. мая і в сім часі їх розішлемо. Хто прислав лиш одного долара, то дехай ще вислає $1.00, бо той Словарець коштує $2.00. Містить 1500 сторін друку, в дуже гарній оправі. Є знаменито зладжений. Українці до сего часу такого ще не мали, як той новий Словарець. В нім є усьо тяшцене, чого лиш Вам потрібно. Єсли хочете набути тих Словарців, то спішіть ся з замовленєм, бо наклад дуже малий, а Словарець є дуже важний для кождого. Ціна $2.00 з пересилкою. Замовляйте шліть на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 55сч
931 W. Erie St., Chicago, Ill.

НОВІСТЬ В АМЕРИЦІ!

Поще Вам купувати дорогі грамофони, наколи сей новий патентований грамофон заступить Вам 30-доляровий, який грає всїлякі марші, пісні, комедиї і музики до танців. Коштує разом з 12 дуже гарними платнами всего $5.00. Замовляя надсилайте готівкою або на мо-ні-ордер на адресу:

UKRAINA,
344 E. 9th Street,
New York City.

Грамофон висилаємо відворотною почтою. 48чс—

ПОЗІР! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! ПОЗІР!

Дотепер тяжко було дістати дешевих машин до друкованя листів, а хотяй були то треба було дорого заплатити, бо по $50.00 і $100.00. І ніхто з вас не міг купити собі машини. Прягляньте ся сій машинці; вона є найпрактичнійша писання. Кождий може на ній писати, хотяй її ніколи передтим не бачив. Вистарчить знати азбуку, щоби на ній писати. Пише в трех мовах: АНГЛІЙСЬКІЙ, ПОЛЬСЬКІЙ і УКРАЇНСЬКІЙ. Ніде не дістанете її так дешево, як у нашім складі. Ціни є відповідні до розміру машин: № 2 $2.90; № 3 $5.65; № 4 $7.50. За машини гарантуємо кождому, або звертаємо гроші. Не висилайте усіх гроший, лише вишліть $2.00 задатку, а решту заплатите по отриманю замовленя. Шліть на адресу: 51чс—

TYPEWRITER CO.,
954 W. Erie St., Chicago, Ill.

Знова до природи.

СТЕФАН КАНЦ ПЕРЕСТАВ УЖИВАТИ МНОГИХ РІЖНИХ ЛІКІВ.

Каже, що Болгарський Кровний Чай, сей чистий природний лік є лучший чим кождий інший.

„Що чисті, природні ліки, котрими добротлива природа обдарувала хорих, не можна заступити шучними ліками, ані їм дорівнати, се стара правда", каже Г. Г. фон Шлікоп, одинокий фабрикант Болгарського Кровного Чаю.

Що се правда, то доказом сего є наведена допись нашого родимця Стефана Канца, Бакс 32, Нортгемптон, Па.:

„В залученю посилаю два доляри, за котрі прошу вислати мені еще дві доли Г. Г. фон Шлікоп Болгарського Кровного Чаю, позаяк перша є вже на скінченю; чую, що сейчас лучше мені помагає і буде помагати в будучности, ніж ті многі ліки, щом їх мав і уживав через півтора року і силу гроший видав, а по уживаню чуя ся таксамо, як би їх ніколи не уживав. Два рази мав я операцію, але тепер завдяки Болгарського Кровного Чаю мій жолудок добре ділає".

Одну велику родинну дозу, яка вистарчить на 5 місяців, вишле денебудь за 1 долара:

Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. — Adv.

Порошки Болгарського Кровного Чаю, 125 штук в одній дозі, 1 доляр.

ПОЗІР! Одинока школа механіків, шоферів в польській мові. Зачніть тепер. Сезон автомобільовий треває все. На що Вам оставати без праці, коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наша школа дає комплетний курс, який треває 4 тижні. Наука в день або в ночи. Ґварантуємо лайсенси.

КОШТ $15.00.
INTERNATIONAL SCHOOL OF AUTOMOBILE ENGINEERS, 86-111—
147 E. 40th St., New York

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА З 3 СТІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщин і 7 мущин. — Ціна за прим. 30 цнт., за 15 примірників $3.85.

Замовляя і гроші посилайте до:

„SVOBODA"
88 Grand St., Jersey City, N. J.

ПАВЛО КЕЛИЧАВА

МУЗИКАНТ І ДИРИГЕНТ.

Достарчує музики на концерти, представленя, балї, вінчаня, походи і весїля — Дає лекції на всїх інструментах — смичкових і дутих. — Адреса:

P. KELECHAWA,
138 Morris St., 67 Greene St.,
Jersey City, N. J. 27-31с

DR. BUKNI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th St., New York, N. Y.

Межи 1st Ave. і Ave. A.

СТАРОРАСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЛІКАР.

Лічить успішно всі жолудкові недуги; легких, нирок і всї другі внутрішні недуги. Лічить падачку і секретні недуги мущин і женщин. З великим успіхом лічить ревматизм, рани на ногах, лишаї, всї скірні вияди, як також дитячні недуги. Лікар говорить по українськи і сам виробляє ліки. Офіс отворений від 9-ої рано до 8-ої вечером, як також в недїлї і сьвята. Хто не може прийхати, нехай пише на поникшій подану адресу.

$5 ЛЕКЦІЇ ЇЗДИ АВТОМОБІЛЕМ $5

NEW-YORK AUTO SCHOOL

Не оставайте без роботи, коли Ви можете заробити $25 до $35 тижнево ставши шофером.

Ми навчимо Вас на шофера у Вашій рідній мові в трох тижнях, в день або вечерами, за малою оплатою — $5.

Всї наші студенти мають добрі посади. 43—

NEW YORK AUTO SCHOOL,
302 E. 14th St., New York City.
Bet. 2nd & 3rd Aves.

ВИПРОДАЖ! ВИПРОДАЖ! ТІЛЬКИ $2.45

за сей гарний грамофон з додатком рекордів і голок ДАРОМ. Грає на Коломбія, Віктор і всїх инших рекордах так як 35-долярових. Коштує тепер тільки $2.45. 53ас-58

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Вишлять нам тільки 50 цнт. яко доплат сейчас, а ми вишлемо Вам сей грамофон з рекордами і голками просто до Вашої хати. Решту заплатите по отриманю. В разі незадоволеня звертаємо гроші. Адресуйте:

HAMMOND SALES CO.,
Dept. X 7. St. Louis, Mo.

Пошукуєть ся Винахідів!

ДЛЯ ВИНАХІДНИКІВ

і для тих, котрі хотять займати ся справами всяких винаходів, є вельми придатною моя книжка п. заг.:

„ЩО ВИНАЙТИ!"

з тисячами нових винаходів, з поясненями про патентоване винаходів і понад

СТО СТОРІН ДРУКУ.

Даром висилаю кождому, хто її жадає. Поясненя і поради безплатні. Провірюваню чи даний винахід надаєть до опатентованя, полагодную скоро

ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО,

бо мій офіс є в місті Вашінґтон, сїдну Уряду патентів Злуч. Держав.

Пиши ще нині по руськи на слїдуючу адресу:

A. M. WILSON
реґістрований адвокат для патентів
311 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.

ТІЛЬКИ $2.50.

Користайте з небувалої нагоди.

$2.50. 2 рекорди і 300 голок ДАРОМ!

Замість нам одного долара в стемпах є ми вишлемо Вам машину. Решту заплатите по отриманю і випробуваню її. 52с—

PRINCE JEWELRY CO.,
1328 Minford Pl., Dept. 109, New York, N.Y.

ОСЯГНЕНЄ ПАТЕНТІВ І ВІДПРОДАЖ!

НАЙЛЕКШЕ ДІЙТИ ДО ЩАСТЯ І БОГАТСТВА ЧЕРЕЗ ВИНАХОДИ.

Поможемо Вам в осягненю патенту як також у відпродажи.

РУЧИМО ВАМ ЗА ПАТЕНТ АБО ЗВЕРТАЄМО ВАМ КОШТИ.

Близші поясненя найдете в книжочці, яку на жадане висилаємо кождому даром. 40с-

Пишіть за нею сейчас до канцелярії патентів на адресу:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.,
309 Broadway, New York, N. Y.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЛИШ $7.50! ЛИШ $7.50!

Сей фонограф найновійшого винаходу з найдешевшим, який колинебудь сотворено, бачила. Маґонева артистично викінчена скринка, розміру 12x12x3-7/8. 8 цвітних ярмунок. Всї металеві части є нікльовані. Напрямуєсь також відчасграня. Грає на рекордах ріжного розміру і виробу. Більше вартує чим нинїшнїйдь фонограф, що його продають за $25.00 або висше. Велика машина і велика вартість за низку ціну, тільки $7.50. Не минайте сеї рідкої нагоди. Вишліть нам $1.00 яко депозит в стемпах або мо-ні-ордером, а вишлемо сю гарну машину. Решту $6.50 і кошти пересилки заплатите експресовій компанії, яка Вам доручить машину, 4 пісні дарем, наколи враз з замовленєм вишлете всї гроші. З Канади висилайте всї гроші враз з замовленєм. 53-55

MODERN SALES CO.,
Dept. 102, Morton Bldg., New York, N. Y.

Найбільший, найлучший і найстарший словенський головний склад крайових і імпортованих напоїв в Америці.

	ЦІНА ЗА ГАЛЬОН.		
Червона житнївка,	$2.60,	$2.50,	$3.00
Біла житнївка,	2.00,	2.50,	3.00
Червоний ром,	2.00,	2.50,	3.00
Джін (Боровичка)	2.00,	2.50,	3.00
Боровичка Імпорт.,	4.50,	5.00,	6.00
Сливовіця,	2.00,	2.50,	3.00
Сливовіця Імпорт.,	4.50,	5.00,	6.00
Росовичка (Кімель),	2.00,	2.50,	3.00
Терпентина,	2.00,	2.50,	3.00
Анижівка	2.00,	2.50,	3.00
Розолїя,	2.00,	2.50,	3.00
Спіритус,	3.00,	3.50,	4.00
Вина огаиські	1.00	1.25,	
Вина каліфорнійські,	1.50	1.00,	

Зарубоже помічнике гірке вино 4 бутельки за $2.75, 6 бутельок $4.25, а 12 бутельок $8.00.

Пишіть за нашим гарним і великим словенським цінником напоїв. Одалучено вислаємо або ордер від замовленя на $5.00 або висше. Особливу увагу звертаємо на замовленя весїльні, на хрестини і забави. Гарні листи з монетами, пугарки, стіни належущі і коньяки висилаємо даром на жадане разом з замовленєм.

Гроші засилайте наперед мо-ні-ордером або в реґістрованім листі. 25с—

C. F. ZARUBA & CO.,
318 Third Ave., (D. Sr.)
PITTSBURGH, PA.

Друкарня „Свободи"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛЇ І КОНЦЕРТИ,
НАГОЛОШЕНЯ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРІ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза повинні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 вірше на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ.

Замовленя і гроші посилайте до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, КИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІВНОЖ ВСЇЛЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСИНЯ КРОВИ І Т. Д. 40—

Доконче всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропукнину при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з ясним добрем свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

ВОЛОСЄ

відросте Вам назад через застосованє наукової методи.

ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН БЕЗПЛАТНО

Чи Вам выпадає волосє? Чи ви посивіли зі старости? Чи вони заплетчиді і линяють? Чи маєте порлеї і чи сверблять Вас скіра? Чи Ви є лисі, чи доперва починаєте лисїти?

Коли Ви терпите котру з вишисних недуг, то не зволікайте, але старайтесь залобити сеї ціни. І заходіть собі інструкцию книжку в руській мові під заг.:

„ПРАВДА О ВОЛОСЮ"

яку написав один з европейських спеціялістів.

Чудеса з волосєм. Бороди. Лисьма з ревнаними вдовольнів мущин.

БЕЗПЛАТНА КУРАЦІЯ.

Уповноважнюємо Вас, що наш власний лік аванії: Кальвакура заводить випаданю волосєм, кидить порлеї і устраняє скорбленє скіри, змінює і скріпчиває новий роствлосєм. За 10 цнт. сріблом або почтовими марками, вишлемо Вам доляровий лік КАЛЬВАКУРА № 1 враз з висше згаданою книжкою: ПРАВДА О ВОЛОСЮ. Вятніть се оголошенє і заплатіть до нас враз з своєю докладною адресою, залучаючи 10 центів до: UNION LABORATORY, Box 501, Union, N. Y. 77с-

UNION LABORATORY,
Box 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу висилати мені сейчас Вашу доляову КАЛЬВАКУРУ № 1. І Вашу книжку: „Правда о волосю".

(Вятнути се до Вашого замовленя).

КОНЕЦЬ ДІЛО ХВАЛИТЬ.

ВИТРЕВАЛІСТЬ Є САМЕ ТАК ВАЖНОЮ У МАШИН ДО ПИСАНЯ ЯК І У БІГУЦІВ.

Богато бігців при розпочатю бігу, здаєсь подужає своїх соперників, однак по хвили остає на задах.

Саме те дієсь із машиною до писаня. Деякі з них віддають добру услугу в початках, але по довшім ужитю, зуживають ся і не віддають бажаної праці чисто.

На машині до писаня виробу L. C. Smith & Bros, можна писати безперервно як найдовші письма, а мимо сего вона не зрушить ся і можна її сейчас ужити до дальшого писаня. Причиною її тривкости є се, що всї рухомі части машини осаджені на сталевих кульках. 55с82

Тягле уживанє чинить машину рівнійшою в бігу і тому вона є однакою так на початку як і при кінци роботи.

Пишіть по катальоґи:
Silent (8-7-6-3) або Standard (6-5-4-3) Модель.

L. C. SMITH & BROS. TYPEWRITER COMPANY
Фабрика і офіси: Syracuse, N. Y.
Філії у всїх більших містах.

311 Broadway NEW YORK CITY — Broad & Market Streets, NEWARK, N. J.

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР

з довголїтною практикою перепроваджує всїлякі справи цивільні та карні з найлїпшими вислідами.

Години урядові: від 9-ої рано до 6 ої вечер

Адреса:
JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 816, New York, N. Y.
Для убогих порада безплатна в своїм мешканю від ч. 168 East 89th St., близько 3-ої евені, І. стація від 7-ої до 10-ої вечер. 53

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ

для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свободи" по ціні 7 цнт. штука.

ЛІС МИКИТА

ДУЖЕ ЦІКАВА КНИЖКА, ПИСАНА ВЕРШОМ. — З німецького переробив Іван Франко. — Ціна 40 центів.

Замовленя і гроші посилайте до:
„SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

КОЖДА МАТИ ПОВИННА СЕ ПЕРЕЧИТАТИ.

ROYAL — Baby's Safety

Recommended for Infants as a remedy for Wind Colic, Griping in the Bowels, Infantism and Teething trouble

PRICE 35 CTS.

Prepared by Royal Mfg. Co. Duquesne, Pa.

Directions inside

Royal Mfg. Company, Duquesne, Pa.

Мати не повинна дозволити своїй дитині кричати.

Більшість материй в теперішнім часї мають се переконанє, що дитина кричить тому, що вона є недобра. А в дійсности дитина кричить тому, бо ТЕРПИТЬ НА ВНІШНЇ БОЛЇ.

Дитина кричить, бо її малий жолудок зле діє; бо її докучує ТИСНЕНЄ, КОЛЬКИ, КОРЧІ ВНУТРЕННОСТИЙ, а також НЕПРАВИЛЬНІСТЬ І ЗУБКОВАНЄ. Велика ріжниця є між дорослими, що скажуть, що вони болить, але можда матери сказати, що дитина кричить тільки в приступі болю, — здорова дитина ніколи не кричить. 46с

„БЕЙБІС СЕЙФТІ" є найлучшим дїточим ліком НА ТИСНЕНЄ, КОЛЬКИ, КОРЧІ ВНУТРЕННОСТИЙ, НЕПРАВИЛЬНІСТЬ І ЗУБКОВАНЄ. По короткім застосованю „БЕЙБІС СЕЙФТІ", дитина перестане терпіти, буде тихо лежати і спокійно спати. „БЕЙБІС СЕЙФТІ" можна дістати нині в кождій майже аптиці і більших склепах. Але уважайте, щоби дістаєсьте правдивий „БЕЙБІС СЕЙФТІ".

Тут подаємо, як виглядає правдива пачка „БЕЙБІС СЕЙФТІ". Витніть і занесіть се до найблизшої Вам аптики і купіть бутельку „БЕЙБІС СЕЙФТІ". Наколи не можете дістати правдивої „БЕЙБІС СЕЙФТІ", замовте вирет у виробника. Ціна одної бутельки „БЕЙБІС СЕЙФТІ", з відповідними поучеєм до виживаня з пересилкою коштує 35 цнт. Наколи замовляєте одну бутельку, вишліть 35 цнт. стемпсами. Наколи замовляєте 3 бутельки, заплатіть одного паперового долара в замчайнім листї, адресуючи так:

ROYAL MFG. CO., Dep. D., DUQUESNE, PA.

МУСИТЬ БУТИ В ТІМ ЯКАСЬ ПРИЧИНА, ЧОМУ КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ КУПУЄ ФОНОГРАФ І РЕКОРДИ В НАШІМ СКЛАДІ?

Позаяк се є український склад.

Позаяк даємо нашим відбирателям догідні сплати.

Позаяк маємо найбільший склад машин і рекордів в західній Пенсильвенії.

Позаяк кождий чує ся в нашім складі так, як в себе дома, прийдете а пересьвідчите ся о тім.

Позаяк продаємо фонографи і рекорди по низній ціні 50 цнт. тижнево, а на таку суму кождого єще стати.

Нїколи не повинен позбавити себе і своєї родини приємности і мартів, які має властитель фонографу і наколи ціна сего виносить тільки кілька центів на тиждень. 55-56

Прийдіть до нас і поговоріть з нашим українським управителем, а ми з радостю вияснимо Вам, як маєте сплачувати, а наколи не можете прийти особисто пишіть до нас за катальоґом. Маємо машини від $15.00 до $200.00.

Pittsburgh Phonograph Company,
1331 Penn Avenue, Pittsburgh, Penna.